

Zvláštní ZPRAVODAJ

ToJe Karate České Budějovice

ku příležitosti 50 let trvání TJ Karate

TAJEMSTVÍ CESTY NA VRCHOL

TJ Karate České Budějovice 1998-2002

vzpomínky tehdejšího hospodáře klubu

aneb co ve Zpravodajích nebylo

srpen 2023

PŘEDMLUVA.

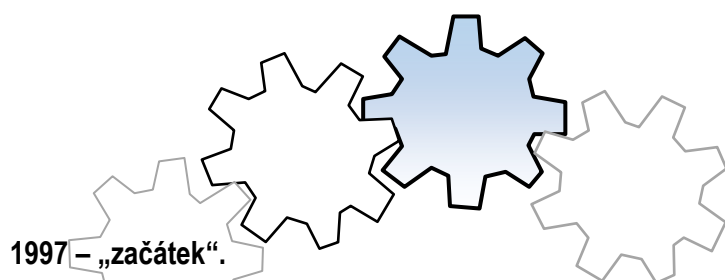
Když mi Honza Červenka zavolal, že hodlá napsat zvláštní číslo zpravodaje TJK, tak jsem to s nadšením uvítal. Za týden mi poslal 28 stránek vzpomínek na naši společnou cestu let 1988-2002, kterou příznačně nazval „Tajemství cesty na vrchol“. Dále mě požádal, zda bych k tomu napsal předmluvu. Očekával jsem skvělou práci, ale tohle mi vyrazilo dech. Uvědomil jsem si v plném rozsahu, co jsme společně dokázali a jak důležitý Honza v tomto období pro mě a celou TJK byl. Bez něho by cesta na vrchol nebyla možná, sám bych to nezvládl a dalšího, tak skvělého hospodáře, manažera, organizátora a hlavně člověka, bych nenašel. Nejdůležitější bylo, že jsme si věřili a od samého začátku rozuměli, měli jsme společnou představu, čeho chceme dosáhnout, nezasahovali jsme do kompetencí druhého. Já měl vše kolem sportovní přípravy a Honza vše ostatní, což vyžadovalo víc jak 100% nasazení. Bez dalších nejmenovaných by to ale také nebylo možné posunout tak vysoko, připomenu jen sponzora Ondru Schmidta a Slávu Černého. V tomto období se prostě sešlo vše optimálně, tak jak to Honza ve svých vzpomínkách popisuje. Se vším, co napsal, souhlasím, tak se to stalo a není potřeba z mé strany nic doplnit. Děkuji Honzovi, že napsal tento vzpomínkový zpravodaj, který uceleně a přehledně mapuje důležité období vzestupu sportovní úrovně TJK. Určitě to je inspirace i pro ty, kteří přišli a přijdou po nás. Já osobně si cením nejvíce toho, že cesta na vrchol pokračuje, předal jsem vedení TJK do správných rukou Dominiky a Míry, kteří posunuli TJK na mezinárodní úroveň.

Albrechtice 9.8.2023

Jiří Faktor

Úvod.

Na pátek 16 června 2023 jsem byl pozván Jirkou Faktorem, dlouholetým předsedou klubu, do Českých Budějovic na oslavu 50 let TJ karate České Budějovice. Pozval mě jako bývalého člena a svého času i činovníka klubu v proslulých letech 1998 až 2002. Byla to opravdu pěkná akce a setkání všech generací. Prezentace klubu vedeného moderním způsobem, profesionálně. A mě setkání inspirovalo k opětovnému nahlédnutí do klubových zpravodajů z let 1998-2002 a k rekapitulaci klíčových událostí z let, kdy TJ Karate expandovalo na republikový vrchol a zůstalo na něm dodnes. Šlo by napsat napínavý příběh o několika set stranách, s pohledy a názory různých aktérů, se stovkami dílčích epizod, fotodokumentací. Zkusím jinak a stručněji nastínit nejdůležitější okolnosti „cesty na vrchol“ z mého malicherného pohledu, s omluvou všem, na které se v tomto příspěvku nedostane.

Někdy na podzim 1997 mě na nějakém setkání oslovil Jirka Faktor, předseda klubu TJ Karate a zároveň hlavní trenér, mezi známými přezdívaný „Tarzan“, „Hlavas“ nebo „Šedý vlk“: „*Ty Hanzi, nechtěl bys nám dělat hospodáře v jednotě? Neboj, to bude tak maximálně 30 účetních řádek v peněžním deníku za rok. Mně se tenhle rok vystřídali tři hospodáři, nikoho nemůžu sehnat.*“

Byl jsem tou dobou stárnoucí člen nečlen klubu, občasný návštěvovatel tréninku základního oddílu dospělých. Plácal jsem se tou dobou v samostatné projektové činnosti na OSVČ. Vlastně ani nevím, jak

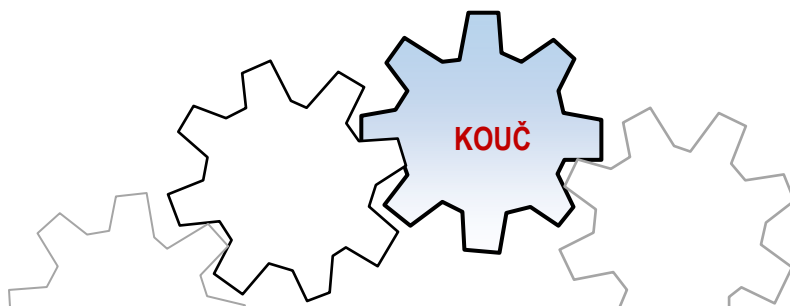
si mě Jirka vytipoval, ale rychle jsem pochopil, že administrativní zázemí klubu nefunguje. Myslím, že jsme oba měli nevyslovené přání, že bych tomu mohl dát více, než pár řádek v účetním deníku. A já cítil určitý osobní dluh vůči klubu z mé dosavadní nízké členské aktivity. Tak jsme si kývli a já byl v říjnu 1997 doplněn (kooptován) do výboru klubu na místo hospodáře. Důležitým „drobným“ faktem a výhodou pro další vývoj bylo, že jsem zvládal administrovat účetnictví klubu na základě vlastních zkušeností OSVČ osobně a že jsem karate dělal. Na rozdíl od profesionálních účetních, či hospodářů z řad sportovních laiků jsem vždy rozuměl tomu, na co peníze jdou, a nemusel pochybovat o účelnosti vynaložených financí. Nebo jsem je mohl s Jirkou efektivně usměrnit. Vždy jsme se domluvili.

TJ Karate ČB bylo v roce 1997 opětovně nejlepším klubem karate v kraji, co se týče sportovních výsledků. Na jaře bylo dokonce pořadatelem Mistrovství ČR karate seniorů. Hlavní trenér Jirka Faktor si zároveň tento rok odskočil na mezinárodní Světové hry policie do Calgary, kde obsadil ve své kategorii v kumite druhé místo. Dotace na tyto dvě akce způsobily navýšení tehdejšího ročního rozpočtu klubu cca o 150 tisíc, na cca 350 tisíc Kč. Takže vlastní činnost tehdy čtyř oddílů klubu (závodní oddíl, oddíl dospělých, dětí a oddíl v Borovanech) se pohybovala ve skromném ročním finančním obratu kolem 200 tisíc. Na hromadnou pravidelnou účast na republikových postupových soutěžích a důstojné materiální zázemí již peníze nebyly. Zde záleželo hodně na nadšení a podpoře rodinných příslušníků (doprava na soutěže). Hlavní kvalifikace na mistrovství republiky se tedy odehrávala přes krajské přebory. Nejlepšími sportovci za rok 1997 byly vyhlášeny mistryně republiky Dominika Faktorová v kumite, kategorie starší žákyně a již tehdy naše malá legenda, též mistryně republiky, Monika Vojtová v kata starší žákyně. Třetího mistra republiky jsme získali v odnoži JKA (také Dominika Faktorová). Nominací na všechna mistrovství republiky pod WKF bylo z TJ Karate dle podkladů celkem 19 (nepočítám mistrovství JKA). Medailí pět, všechny z mistrovství mládeže. Na následné výroční schůzi byla zdokumentována účast členů klubu na téměř 25 sportovních a 12 mimosportovních akcích za rok 1997. Aktivita i úspěchy tu byly.

Jak jsem záhy zjistil, situace nebyla tak růžová. Po sportovní stránce patřilo jihočeskému kraji v rámci celorepublikového hodnocení jedno z posledních míst, ne-li poslední. Družstvo závodního oddílu se pokoušelo kvalifikovat z druhé ligy družstev do první. Po legendární a proslulé první generaci bijců (Faktor, Hakl, Šírek, Měkuta, Kaňka, Bican a další) se prakticky rozpadla druhá generace republikových závodníků a podle všeho nebyli ještě vytrénováni důstojní nástupci. Z této „druhé generace“ se mi vlastně vryli do paměti jen ti, jejichž mistrovské umění jsem měl příležitost „ochutnat“ na vlastních žebrech a hlavě – např. Jirka Fencel, Standa Bílý, Jirka Halada, Milan Petřík, Martin Říha. V roce 1995 odešli z klubu Standa Bílý a Jirka Fencel. Zlákal je pokus o profesionální kariéru u nově vznikajícího svazu JKA karate. To byl v karate obvyklý jev. Když se podařilo vychovat vynikajícího karate-ka, obvykle odcházel s představou vlastní výlučnosti se záměrem založení vlastního oddílu nebo klubu. Pokud se nepřetrhaly přátelské vazby, bylo to ještě dobré. A tak byl Jirka jako předseda klubu na hlavní náplň zase prakticky sám. Klub zažíval z tohoto pohledu podle mého názoru stagnaci. Jirka neměl na celkové vedení klubu moc času, vedle svého zaměstnání a vedení klubu zastával ještě funkci předsedy Jihočeského svazu karate a vedl reprezentaci mládeže ČR. Věnoval se tedy spíše jen svému závodnímu oddílu. Ostatní oddíly byly víceméně samostatné jednotky nastavené v udržovacím režimu. Z registrovaných cvičenců základních oddílů dětí a dospělých docházela sotva třetina, již tři roky se nedělaly pravidelné náборы, jen individuální doplnění. Dno to ještě nebylo, ale určité rozcestí ano. Bylo potřeba se odrazit.

Světlým bodem mimosportovní činnosti byl náš klubový doktor MUDr. Věnceslav Černý, neuvěřitelný nadšenec pro původní ideály karate, který působil v Borovanech, držel tam „přespolní“ oddíl karate a

každý rok vydával v plen svou chalupu v Těšínově na nezapomenutelné stmelující akce klubu, které se staly legendárními. Byl to člověk do těžkých časů.

Přitom potenciál klubu byl nezanedbatelný. Hlavním hybným „ozubeným“ kolem byl samozřejmě Jirka. Jedenáctinásobný mistr republiky v karate kumite, zkušenosti s prací v celostátním svazu, kontakty, schopnost oslovovat a navazovat spolupráci. Byl stále sportovně aktivní (účast na Světových hrách Policie) se stále trvajícím nadstandardním fyzickým potenciálem. A jak bylo zmíněno, byl zároveň předsedou Jihočeského svazu karate. Ale především, jeho vize nekončila na úrovni krajského přeboru, ani na úrovni republiky. To bylo důležité. Ve sportovním světě pro něho neexistovaly limity. Vzpomínám si, jak Jirka jednou organizoval přátelský fotbalový zápas zástupců policie s B týmem prvoligového SK Dynamo České Budějovice. Proti profíkům zangažoval i výpomoc českého legionáře z rakouské fotbalové ligy. Nakonec to bylo vítězství nad fotbalovým Goliášem o jeden gól.

Neméně důležité bylo, že Jirka tou dobou končil s vedením reprezentace mládeže ve svazu a dal vědět, že způsob zakončení této spolupráce ze strany svazu se mu moc nelíbil. Na vlastní klub tedy měl opět čas a rozhodl se, že si vybuduje republikovou reprezentaci z vlastního klubu. Všichni jsme věděli a sám Jirka to otevřeně dával najevo, že jeho „parketa“ je trénink kumite, volný boj. Cvičením kata nebránil, ale to nechával jiným. Klub na republikové úrovni až na výjimky vždy exceloval v soutěžích kumite, ale výsledkové listiny ukazují, že ani v kata nezaostával.

Když jsem zpětně po letech hodnotil Jirkovo působení jako „hlavase“ klubu, uvědomil jsem si, že měl intuitivně a nevědomě vrozeny dva základní principy špičkového manažera, které ovšem 95% manažerů z konkurenčních obav nedodrží. Chtělo to mít jen trochu štěstí na lidi.

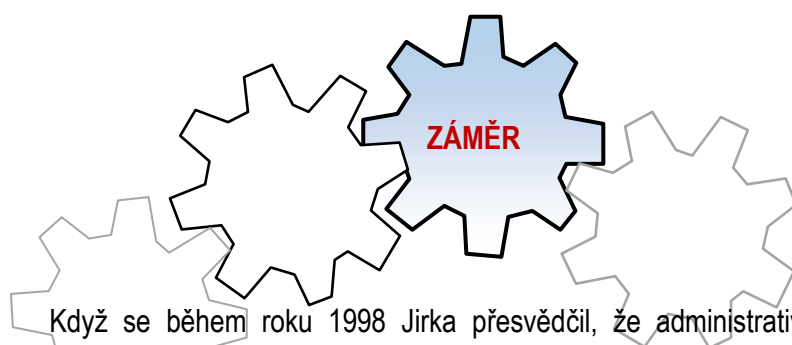
Za prvé, nebál se požádat o pomoc a spolupráci lidí, kteří jej v něčem převyšovali. Jak sám uvedl jednání valné hromady klubu v roce 1998: „*Kromě mě jsou tady ve výboru sami študovaný lidi (doktoři a inženýři ...)*“. Ale jak říkal mistr Funakoši: „*Není pásu v dodžo*“, bagatelizujíc tím hierarchii technických stupňů před skutečným karate. V karate se na akademické vzdělání moc nehraje. Proto další jména (s laskavým prominutím) bez titulů. Ta přehršle titulů by jen zkreslovala skutečnost. Za všechny, ke kterým se Jirka obrátil se žádostí o spolupráci, lze uvést jediné jméno. Ján Longa, slovenský trenér a legenda karate evropského formátu, s nímž Jirka navázal dlouhodobé přátelství. O tom ještě později.

A ten druhý princip? Pokud zjistil, že něco pod ním funguje a „podřízený“ (ve sportovním klubu poněkud nepatřičné oslovení) či spolupracovník to dělá dobře, nezasahoval. Prostě úkolem šéfa je v tomto případě hlavně nepřekážet a v rámci možností a času podporovat. Fungovalo to skvěle. Ne direktivní vedení, ale spolupráce. Ovšem pokud by někdo škodlivě zasahoval do základů a principů klubu i jeho postavení, dokázal ho tvrdě eliminovat.

Autorita Jirky jako kouče byla naprosto přirozená. Pozoroval jsem ho před začátkem důležitých turnajů, zejména mistrovství republiky, jak si sezval všechny závodníky ke klidnému motivačnímu zhodnocení a promluvě, která všechny ještě více stmelila a motivovala těsně před začátkem bojů.

Stanovoval náročné, ale reálné výsledkové cíle, které byly téměř vždy překročeny (viz. Zpravodaje ToJeKa).

Význam respektovaného kouče přímo na place ukázal příklad účasti na národním poháru seniorů a ligu družstev v Jablonci nad Nisou v prosinci 2000. Tou dobou jsme již byli výkonnostně na špičce republiky, ale do Jablonce na poslední soutěž v roce odjela ve sníženém počtu naše dalo by se říci výkonnostně spíše záloha ve složení Schmidt, Raboch, Hullman, Medve, Snížek. Naši nejlepší se nezúčastnili vzhledem ke zranění, nebo účasti na jiných akcích. Zato z Havířova přijela kompletní špička, museli bezpodmínečně vyhrát ligu družstev kvůli dotaci. Naše soutěžní nálada vykazovala před koncem roku znaky únavy a přepálení. Ondra Schmidt se nechtěl přihlásit do kata, prakticky všichni závodníci byli v kumite vyřazeni špičkou závodníků z Havířova. Morálka klesla, kdyby nebylo účasti kouče Jirky Faktora, vypustili by zbytek a odhlásili se z kategorie BRH („bez rozdílu hmotnosti“). A domů bychom nejspíše jeli bez medaile. Pod vedením Jirky z toho nakonec byly čtyři medaile a druhé místo v klubech na NP. Ondra Schmidt si půjčil kimono a vyhrál soutěž v kata. Míra Raboch se rozjel v kategorii BRH až ke druhému místu. Marek Hullman předvedl proti papírově i výkonnostně lepšímu závodníkovi z oddílu B. Koloce snad nejlepší zápas soutěže v boji o třetí místo kategorie do 80 kg. Při stavu 3:6 ve prospěch soupeře neuvěřitelnými riskantními, ale zápasově atraktivními ura-mawaši-geri a uširo-mawaši-geri na džodan otočil zápas na vítězství 15:7 (nová pravidla). Celá tělocvična řvala. Vybojoval také třetí místo v BRH. Nakonec spokojenost, bez kouče Jirky by to byl debakl. Ale to jsme předběhli.

Když se během roku 1998 Jirka přesvědčil, že administrativní zázemí funguje a finanční zajištění se skokově zlepšuje (bude rozvedeno dále), rekapitulovali jsme spolu při nějaké příležitosti situaci. Na soutěžním poli karate vládli již 10 let tvrdou rukou „havířovští pitsbulové“ z TJ Baníku Havířov pod vedení trenéra a vedoucího klubu Jiřího Hrabala, bývalého úspěšného reprezentanta v karate. Vedle nich kraloval TJ Baník Ostrava. Stejně jako Jirka, i Jiří Hrabal se věnoval se svým týmem především kumite. Byli to obávaní bojovníci a většina mistrů republiky. Říkalo se, že někteří z nich dělali vyhazovače z nočních podniků, které patřily Hrabalovi, nebo byli s Hrabalem jinak spojeni. Při souboji s nimi musel soupeř očekávat vše. Když prohrávali, přecházeli okamžitě na zastrašování pomocí kontaktů, nebo se tak mstili za své poražené kolegy. Bývala z toho i těžká zranění. Náš špičkový závodník Míra Hýsek by mohl vyprávět. I na toto se bylo nutno připravit. Být technicky lepší, efektivnější, nebo ještě tvrdší.

Tehdy Jirka poznamenal: „Do tří let sesadíme ty pitsbuly z Havířova i s Hrabalem z trůnu!“ Absolvoval jsem Jirkovy tréninky, takže jsem o tom nepochyboval ani vteřinu. Samozřejmě o tom již nikde nepadlo ani slovo. Záměr byl chráněn vedle víry, imaginace a koncentrace i čtvrtým principem – tajemstvím. Jirka se dal do práce. Produkoval pohledově podobný efektivní styl kumite. Sesadit TJ Baník Havířov z trůnu, to znamenalo ovládnout mistrovství republiky seniorů, kde jsme některý rok neměli ani nominaci.

Na podzim 1998 zrekapituloval Jirka základní kádr závodníků pro cestu na vrchol. Byli to v závodním oddíle dětí: Tomáš Heřman, Miroslava Hýsková, Petr Klor, Johana Kořínková, Pavla Linhartová, Zuzana Linhartová, Jana Nymburg, Jakub Pilný, Filip Snížek, Zdeněk Šafář, Josef Štrob, Jiří Tušíl, Monika Vojtová, Vlastimil Mikeš a Jiří Novák. V závodním oddíle „dospělých“ (od dorostenců) to byli: Radim Bárta, Petr Beníšek, Petr Eibl, Dominika Faktorová, Miroslav Hýsek, Pavla Janíčková, David Jeřábek, Michaela Kovárová, Jana Lhotková, Marek Medve, Martin Mendl, Milan Petřík, Patrik Pražák, Miroslav Raboch, Monika Schmidtová, Jiří Šír, Ivan Trávníček, Tereza Zelendová, Jindřich Zoubek, Petr Zoubek, Jan Kaňka. Základ docela byl.

Postupně je v dalších letech doplnili další účastníci, jako „legionář“ Aleš Brůna, Ondra Schmidt, Petra Peceková a Zdeněk Hájek z Písku, Lenka Zábranská, Naďa Kočandrlová, David Vobr a další a další. Po dvou až třech letech začala v žákovských kategoriích nastupovat v nominacích na republiku nová generace malých karate-ka, z nichž někteří se měli také zapsat do historie. Namátkou Jan Kůzl, Mirek Šulda, Jindra Ardolf, Lucie Veithová, Jan Milan a řada dalších.

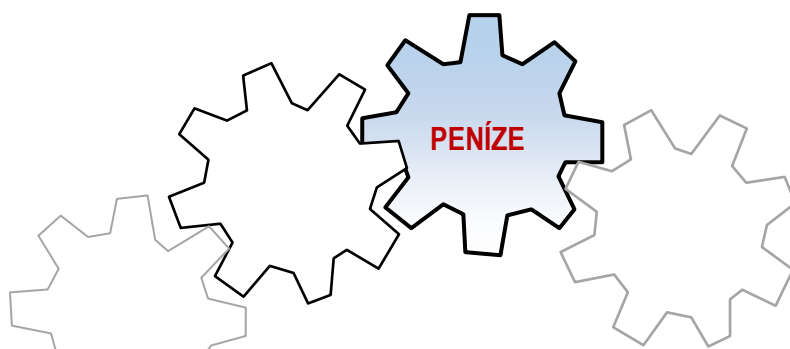
Někteří ze sestaveného kádru již byli a do budoucna prakticky všichni měli být medailisté z mistrovství republik a i mistři republiky. Omlouvám se za zúžený seznam. Lovím to z hlavy a těch jmen jsou desítky.

Bylo potřeba vyladit aktuálně nejvíce problémové kolečko systému a tou bylo účetní a administrativní zázemí. A s tím samozřejmě spojené peníze. Protože v penězích byl slušně řečeno nepořádek a moc jich nebylo.

Bavilo mě to od samého začátku. Samozřejmě nešlo jen o pár řádek peněžního deníku. Evidence členů, vnitřní a vnější administrativa, vykazování přes svazové formuláře, později software, vyúčtování financí a především dotací, vybírání příspěvků, odevzdávání poplatků, známky – to byl jen základ. A především zmapovat a hlídat aktuální stav financí a průběžný roční pohyb – cash flow. Včas bít na poplach, když hrozil nedostatek a navrhopat opatření. K tomu pochopit princip hospodaření „obecně prospěšné společnosti“. Ale dávat na stav nepořádek a chaos je většinou lepší startovní čára, než přejímat perfektně fungující post s očekáváním stejně perfektního pokračování.

Zjistili jsme v evidenci spoustu hmotného majetku TJ, který již mnohdy neexistoval a byl převáděn automaticky z roku na rok. Byl proveden odpis. S postupně rostoucí základnou aktivních členů v příštích letech bylo administrativně náročné z piety uchovávat v evidenci „mrtvou“ neaktivní a neplaticí část členské základny. Nárůst byl rychlejší než úbytek. Byla provedena redukce.

Když jsem za necelý rok svého působení někdy v září 1998 sdělil Jirkovi, že na kontě je navíc nějakých sedmdesát tisíc, které je třeba do konce roku „prozávodit“, věděl, že administrativní a ekonomické zázemí funguje. A začal organizovat účasti na kvalifikačních národních pohárech, od této doby pokud možno s početně maximální účastí minimálně dvou až tří plně obsazených aut. Na republikových sportovních výsledcích se to projevilo skokově a okamžitě.

Vždy jsem tvrdil, že jsem osobně jako hospodář nevydělal klubu ani korunu, jen jsem zavedl administrativní pořádek. Někdy to dělá zázraky. Přímé peníze sehnal vždy Jirka. Samozřejmě tu byl základní příjem na činnost formou členských příspěvků platících členů. Stačil opravdu jen na základní fungování klubu, tělocvičny, základní vybavení a místní akce. Nebyl příliš vysoký. Významnou spojenou nádobou činnosti a přílivu financí byly dotace z města na mládež na počet registrovaných cvičících. To samozřejmě motivovalo k zájmu o nárůst členské základny mládeže, ale k progresivní expanzi to úplně nestačilo. Potom tu byly jednorázové „projekty“ dotované z veřejné sféry. Tyto příjmy se odvíjely od naší informovanosti, aktivity a připravenosti k realizaci (Program prevence kriminality mládeže). Klíčovou finanční nadstavbou byly peníze sponzorů, nebo uhrazení významných nákladů na akce a činnosti sponzory přímo (např. organizace exhibičních akcí hrazených sponzory). Hlavním soukromým sponzorem se stal pan Schmidt se svou firmou Schmidt mražené potraviny, jehož dvě dospívající ratolesti v TJ karate trénovaly a zejména Monika Schmidtová získala opakovaně titul mistryně republiky. Osobní rodinné propojení se sponzory je v tomto sportovním odvětví asi nejefektivnější. Byl by tu seznam celé řady dalších. Možné bylo získat také dotace přímo z ČSKe, ale to vyžadovalo výsledky. Jirka Faktor ukrojil u svazu konkurenčnímu Baníku Havířov (tomu, kterého chtěl sesadit) polovinu dotací na sportovní centrum mládeže, abychom se o rok později již osamostatnili s vlastním dotovaným střediskem ze svazu. Byly to statisíce navíc.

O nepřímé podpoře rodinných příslušníků našich svěřenců (doprava na soutěže) a jejich účast na akcích ani nemluvě.

Jirka nevyňikal dle mého názoru ve svém slovním projevu zrovna exkluzivní rétorikou. Spíše uměl svým osobním přístupem otvírat srdce. Nechápal jsem to, ale kam přišel, tam dostal peníze. Mohl jsem vymýšlet sebeatraktivnější písemné materiály k oslovení sponzorů, ale nefungovalo to. Bylo to studené. A pak si tam došel popovídat Jirka. Na mě bylo, abych se postaral o bezchybné nasměrování a vyúčtování. Postupně stoupl rozpočet z 300 tisíc na více než milion ročně (rok 2000 – milion tři sta tisíc), aby se posléze ustálil mezi 800 tisíci až milionem korun ročního rozpočtu. Dnes to možná vybudí shovívavý úsměv, ale na amatérský klub karate to byl slušný výsledek. A hlavně, minimum šlo na osobní odměny. Na případnou představu profesionálně placených instruktorů to bylo samozřejmě málo. Ale takhle jsme nepřemýšleli. A to, že jsme blázni, kteří to nedělají pro peníze, bylo prostě vidět. A budilo to důvěru.

Přirozeně se pečlivě hlídaly náklady a vyúčtování dotací na mládež a větší část financí šla na přípravu a vybavení. Jirka navázal spolupráci s bývalým olympionikem v judu Vladimírem Kocmanem, který vlastnil v Budějovicích prodejnu sportovního oblečení a bot. Když jsme se následně objevili s nejpočetnější výpravou na republikové soutěži kompletně vybaveni vedle nových kimon firmy KAZE i teplákovými soupravami Adidas a taškami s výšivkami a potisky klubu, včetně doprovodu, upoutali jsme pozornost ostatních. O vlastní sebedůvěře ani nemluvě.

Někdy na konci léta 2000 si Jirka postěžoval na namáhavou organizaci zajištění dopravy závodníků na mimokrajské soutěže. I přes podporu rodinných příslušníků a kolegů to začal být při tak velkém množství soutěží problém. „*Šikla by se naše vlastní dodávka pro 8-9 lidí.*“ „*Kolik?*“ zeptal jsem se ho stručně na jeho finanční představu. „*Spolehlivá ojetá by se dala sehnat za 300 tisíc.*“ Bleskově mi prokmitly hlavou finanční toky do konce roku a aktuální výše účtu. „*Ale ty peníze tam jsou!*“ překvapil jsem ho. „*Můžeš shánět.*“ Začátkem října jsme koupili ojetý devítimístný Volkswagen Transporter v okrové barvě (nějaký Telecom z Německa), nechali polepit klubovými barvami a nápisy a vyrazili na první soutěžní akci. Vlastní dodávka skokově zlepšila logistiku dopravy na soutěže a později i přepravu materiálu na různé akce, soustředění a letní tábory. Nahradila dvě auta a s třetím autem kouče mohlo vyrazit na soutěž pravidelně až 12 závodníků včetně doprovodu. Závodníci nemuseli řídit. A samozřejmě se zvýšila prestiž. To bylo najednou muziky! Když nás i v Praze pouštěli v neprostupných kolonách, stačilo jen bliknout, byl to dobrý pocit.

Jako typický příklad vzájemné spolupráce a „bleskové“ připravenosti mezi Jirkou a jeho hospodářem můžu uvést událost z května 2001. Mobilní telefony již jely na plné obrátky. Nakupuji s manželkou v Intersparu a najednou telefon Jirka: „*Hanzi, mám tu nabídku republikového svazu na dotaci 60 tisíc korun, ale museli bychom ji do 14 dnů vyúčtovat na sportovní činnost a přípravu, ne na materiál. Jinak ty peníze budou vracet ministerstvu financí. Pepík Rajchert z Ústí i Hrabal z Havířova to odmítli, že to nedokážou.*“ „*Dej mi půl hodiny, zavolám ti nazpátek!*“ Příští půl hodiny jsem byl pro manželku nepoužitelný. Tlačil jsem nákupní vozík Intersparem, narážel do regálů a nakupujících a v hlavě mi naskakovaly účetní řádky z akcí, které jsem znal nazpaměť. Mozek vyhazoval možné duplicitní akce, na které jsme již dotace brali, nebo budeme brát. Za dvacet minut jsem to měl. Volám nazpátek: „*Hele, vezmi to, můžeme to proúčtovat a bude to čistý!*“ „*Ok, díky.*“

Tou dobou jsme s Markem Medve vyjednali novou lokalitu pro připravovaný letní tábor karate dětí na Nové louce u Albrechtic. Nový poskytovatel prostor, podnikatelka z Albrechtic, s námi ještě neměla žádné zkušenosti. Ani my s ní. Okamžitě jsem ji zavolaal. „*Dobrý den, vzpomínáte, máme u Vás na červenec objednaný týden na tábor karate pro padesát dětí.*“ „*Ano, samozřejmě, co se děje?*“ *No, máme malý problém. Potřebovali bychom celý tábor zaplatit předem a hned! Nebude to problém?*“ Oněměla. Od té doby jsme pro ni byli VIP klient.

Zpravodaj.

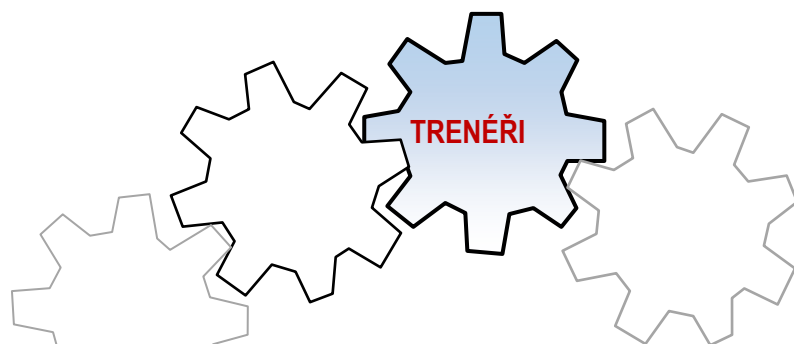

Hned od počátku jsem při získávání hlubších vnitřních informací o klubu zjistil, že uvnitř i vně klubu a mezi jednotlivými oddíly klubu je téměř nulová informovanost o dění v klubu. Přitom toho bylo tolik! Členové základních oddílů nevěděli, co se děje v závodním oddíle a naopak. Informovanost rodičů dětí o činnosti oddílu dětí byla z mého pohledu nulová. Jejich děti prostě někam chodili cvičit. Zachytil jsem vyjadřované pochybnosti vlastních členů klubu nad účelností peněz vynakládaných na sportovní a závodní činnost. Jediný jednorázový písemný informační leták či zprávu poskytl vždy ze své akce Jirkovi a zájemcům Sláva Černý. Něco to chtělo. Jako na zavolanou se mi dostal do ruky zdánlivě primitivní zpravodaj svazu JKA Karate, který vydávali dvakrát do roka. 8 stran dokumentu Word zmenšené do formátu A5, vyrobeného v počítači, rozmnožené na kopírce a sešité sešíváčkou. To dokáže vyrobit na počítači jeden člověk! Jen čas a určité administrativní a slohové schopnosti. A protože jsem byl administrativní maniak, mentálně nastaven na informační spolupráci, a přes funkci hospodáře a ekonoma klubu ke mně chodily nejuplněnější informace, touto do budoucna „tzv. redakcí“ jsem se stal dobrovolně já. Před výroční schůzí TJ Karate v únoru 1998 měli již všichni členové první číslo Zpravodaje TJ Karate pod číslem 1/98. 15 stran podrobných informací o připravovaných akcích, rekapitulace hospodaření a sportovních výsledků za minulý rok a navíc i něco filosofického. Jirka Faktor mi po odsouhlasení prvních čísel nechal zcela volnou ruku k seberealizaci. Dle pozdějších ohlasů i po letech jsem zjistil, že to byla trefa. Zpravodaj se stal vedle výročních zpráv pro výbor klubu jedním z hlavních prvků PR klubu a zdrojem informací uvnitř i vně. Jirka oba materiály využíval k prezentaci klubu při získávání podpor.

Jsem dnes přesvědčen, že se zpravodaj klubu stal jedním z hlavních stmelujících prvků, katalyzátorem, který motivoval až raketovým způsobem členskou i mimočlenskou základnu ke zvýšené aktivitě, sounáležitosti s klubem a ke spolupráci. Zviditelnil komunitu klubu TJ karate. Poskytl novodobý příběh. Byl k dispozici všem členům zdarma a informoval podrobně zejména o proběhlých akcích včetně jmenovitých úspěchů. Musíme si uvědomit, že v té době ještě funkční internet a internetové stránky prakticky neexistovaly. Za návrh jedné strany internetu formátu A4 se platilo 50 tisíc korun! I když za pár let to bylo již jinak.

Ale upletl jsem si na sebe bič! Akcí TJ Karate narůstalo tolik, že z plánovaných dvou čísel bylo nakonec šest až sedm čísel ročně, některé o 36 stranách! Včetně fotek. Z původních cca 100 kusů počátečních výtisků jich v době největšího rozkvětu členské základny bylo produkováno 250 kusů každého čísla. Později se to ustálilo na efektivním množství 150 kusů. A protože jsem se úplnosti a podrobností o akcích nechtěl vzdát, jedno číslo zpravodaje mi zabralo i týden práce. Je potřeba připomenout, že relativně komfortní přenosový formát pdf byl v té době ještě privátní, za peníze a teprve se rozvíjel. Scannery také ještě nebyly zrovna komfortní záležitost. Digitální foto neexistovalo. Vše se kuchtilo ve Wordu. Na kopírce na Senovážném náměstí v Českých Budějovicích mě již dobře znali a věděli, co mají dělat. Bylo vidět, že se i těší na čtení nového čísla. A mě motivovaly ohlasy a to, že každý další Zpravodaj šel na dračku. Vynaložené finanční i časové náklady se bohatě vrátily.

Dostával jsem návrhy, ať věnuji některý zpravodaj dřívější historii klubu, nebo postupnému podrobnějšímu představení našich činovníků či nejzářivějších sportovních hvězd. Nikdy k tomu nedošlo. Nebyl na to prostě čas, hlavně se trénovalo a následně soutěžilo.

Byl jsem občasným svědkem jednorázových vystoupení „geniálních“ trenérů, kteří oslňovali technickým provedením, výřečností a atraktivitou nápadů. Většinou jim to vydrželo jeden až dva tréninky a potom se zase nějak vytratili. Takoví jedinci se výtečně hodili na vedení jednorázových seminářů, jako zdroj inspirace. Spolehlivost trenéra je o výdrži k nastartování alespoň jedné další generace.

O odloučené základně v Borovanech pod vedením Slávy Černého jsem se zmínil. Základní oddíl dospělých vedl se železnou spolehlivostí další člen výboru Honza Proll. Zde to nebylo o docházkové disciplíně a sportovních výkonech, ale především o osobním přístupu, přičemž případná další aktivita v podobě soutěží byla samozřejmě vítána. Tady se scházela starší generace, nebo ti, kdo se nechtěli nebo nemohli věnovat závodění. Bude pojednáno později.

Základní oddíl dětí dosud vedl a udržoval trenér Milan Růžička, I. Dan. Fungoval dobře, probíhaly i dětské oddílové soutěže, zkoušky na technické stupně. Ale bez pravidelných náborů nových členů. Prostě jen udržovací režim. Krajských soutěží a vyšších se tito cvičenci prakticky neúčastnili. Nebyli k tomu ani vedeni.

Závodní oddíly měl přirozeně na starosti Jirka. Nebylo moc trenérských záloh s licencí a doba se již změnila. Trénování neploletých bez licence sebou začalo nést rizika v případě nějaké mimořádné události.

V roce 1998 byly uspořádány pro nové zájemce školení a přeškolení trenérů III. třídy, následné roky i II. třídy. Jako instruktory školení zangažoval Jirka doktorku Prollovou pro zdravotní část, legendu karate z Liberce Bohumila Koloce na vzorové tréninky a na speciální část Jana Baráta. Musím podotknout, že přednášky osamělého samuraje Honzy Baráta, bývalého špičkového karate-ka a všestranného sportovce, byly na úrovni vysoké školy. Počet trenérů a trenérských záloh stoupl z cca 7 na 15 osob.

Dalším špatně fungujícím kolečkem v soukolí byl nedostatečný rozvoj členské základny. Jak bylo zmíněno, kromě odloučené základny v Borovanech pod doktorem Černým neexistovaly již tři roky pravidelné náborů dětí ani dospělých k doplnění základny. Jen individuální nábor případných zájemců, začleněných okamžitě do normálního základního oddílu. Jak bylo později oficiálně konstatováno, tento model se neosvědčil. To byl samozřejmě průšvih, členská základna stagnovala, nebylo z čeho doplňovat závodní oddíl. Jirka již neměl kapacitu na to, hledat nové potenciální členy přes vedení vlastních náborových kurzů. Potřeboval doplňovat závodní oddíl talentovanými jedinci z řad základních oddílů, kteří měli již zvládnutou disciplínu karate, způsoby, pojmy a zejména techniky. Tato „první linie“ moc nefungovala.

Před začátkem prázdnin 1998 najednou začal Milan Růžička bez varování vynechávat tréninky. Cvičenci se sešli – a někdy se nedostavil ani případný trenérský náhradník. Protože jsem tam měl již svého syna (a následný rok i dceru), měl jsem tréninky přirozeně pod větším „rodičovským drobnohledem“. Situaci jsem začal troufale zachraňovat já (jako člen výkonného výboru) zastupováním v tréninku a vývoj nakonec vyústil v převzetí základního oddílu dětí, spíše již mládeže mou osobou. Milan Růžička skončil dle svého vyjádření ze zdravotních důvodů. Mladí karatisté a karatistky se museli ještě na dva roky spokojit s trenérem pouze s hnědým páskem, ale myslím podle minimálního odlivu cvičících, že jsem si je nakonec získal. Vlastně se musím přiznat, že trénování karate dětí na základní úrovni jsem si chtěl zkusit, jsa egocentricky přesvědčen o své pedagogické genialitě (jako mnoho jiných utajených hrdopychů přede mnou).

Okamžitě jsem naplánoval od září 1998 nový nábor dětí. To jsem si vyslechl! Ty doby, kdy děti chtěly trénovat karate, jsou již pryč. Přejde ti tak sotva 20 zájemců a nejlepší je hned vybrat peníze, do půl roku stejně přestanou chodit. Taková filosofie se ovšem neslučovala s vizí rozvoje klubu, ani s mou představou komunity dětí dychtící se učit karate. Navrhl jsem si náborový plakát a vedle oficiální inzerce jsem si dal práci a snad týden jsem lepil plakátky do každého vchodu na sídlištích v ČB. Tehdy na to byla ještě doba, kdy se takové výleповé akce tolerovaly.

Epizoda: šli jsme se svým náctiletým synem po parku u sídliště za účelem vylepování plakátů náboru karate a vidím, jak se tam perou kluci ve věku mého syna a mladší. Zamířil jsem k nim a přísně zavolal: „Hej vy tam, pojdte sem!“ Zaraženě přestali a provinile se postavili. Moje následná slova je překvapila: „Vás zrovna potřebujeme! Tohle ukážete doma rodičům a budeme se těšit.“ Rozdal jsem jim náborové plakáty na karate, po přečtení zajásali a začali plakát podrobněji studovat. Vlastně ani nevím, jestli z nich někdo přišel.

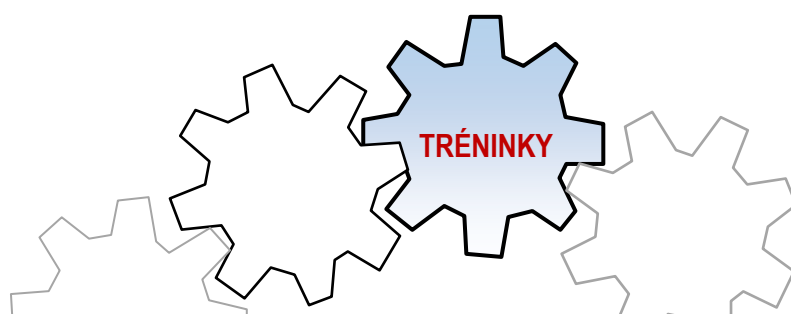
Na nábor přišlo 70 dětí s rodiči. Asi 25 jich odpadlo do měsíce, někteří byli jen „na čumendo“ a ostatní zmizeli když zjistili (rodiče), že to s tím placením zápisného myslíme vážně. Zůstala zdravá skupina a já měl najednou oddíly dva – původní oddíl a nový nábor. Za další rok další nábor, přeřazení dle kvality a oddíly byly již tři. Ani Jirka nezahálel. Souběžně zorganizoval ve spolupráci s klubem Allkampf-Jitsu

Martina Hermanna též v roce 1998 další náborový kurz dětí v rámci programu Prevence kriminality mládeže, kde jsem také coby trenér vypomáhal. Rozhodně jsem se tedy nenudil. Jirka Faktor mě přišel zkontrolovat na můj nábor dětí jen jednou. Zhlédl zahájení a rozcvičku formou her, vyhodnotil atmosféru, účast rodičů a to mu stačilo. Viděl, že to funguje. A když jsem za rok při druhém náboru karate registroval 9 nových dětí ze stejné ulice sídliště Máj, kde se mi před rokem hlásily děti tři, věděl jsem, že to není špatné.

Předběhnu trochu čas. Následný rok proběhl také nábor „dospělých“ od 16 let, který si vzal na starost další člen výboru, Vašek Plecer, který obětavě dojížděl z Borovan. Několikrát jsem ho zaskakoval a musím konstatovat, že byl jako učitel fakt dobrej. A svěřenci (a svěřenkyně) k němu vzhlíželi. A přibývaly další odloučené oddíly dětí pod vedením nadšenců, kteří se k nám také hlásili (např. Toress – Dub u Prachatic). Prakticky do roka se rozjel fungující mechanismus rozšiřování a obnovování členské základny. Do tří let se členská základna zvedla z cca 60-70 skutečně cvičících na téměř 300 skutečně registrovaných, cvičících a platicích členů v osmi oddílech klubu. Organizačně to byl vrchol, více se nedalo při aktuálním nastavení zvládat. Věnovali jsme se totiž prioritně a nadšeně cvičení karate a ne organizování maximálního množství. S tím se přirozeně zvedly i počty zájemců o zkoušky na technické stupně z původních 30 zájemců na 50 až 60 každý půlrok. Když v lednu 2000 přijel zastupující zkušební komisař Sláva Černý provést zkoušky STV a do fronty se mu seřadilo 93 zájemců o vyšší technický stupeň, překvapeně významně pozdvihl obočí (zažil mírný šok). Ale jako zkušený válečník se dal okamžitě do práce a několikahodinového úmorného maratonu se zhostil na výbornou.

Na stopadesát dosavadních papírových členů bylo postupně přátelsky vyškrtáno pro neplacení členských příspěvků. Tříletá pauza v náborech se přece jen později projevila zejména v dorosteneckých kategoriích.

Vakuum nových členů závodního oddílu v dorostenecké a dospělé kategorii dokázal Jirka překlenout stávajícími členy a doplněním členské základny hostujícími členy z externích klubů. A nebál se angažovat pohybově zcela průměrné jedince, kteří měli chuť cvičit a vytrvat. To mě asi na Jirkovi fascinovalo nejvíce. Dokázal udělat mistry republiky i ze zdánlivě pohybově průměrných jedinců. Stačilo, aby vydrželi jeho trénink tři roky a dokázal je „probudit“ k nepoznání. Jeho tréninková filosofie „*ne mnohé, ale mnoho*“ vedla neomylně k mistrovství.

Před lety jsem si na několik roků „odskočil“ cvičit do sousedního Sokola ČB, který vedl vedle hlavního trenéra Žižky i zakládající člen a legenda TJ Karate, Václav Liška. Václav Liška tenkrát přenechal sportovní TJ Karate nové generaci a stáhl se více na cestu DO právě do Sokola. Je pravda, že kdo v Budějovicích něco znamenal v karate, začínal nebo prošel TJ Karate. Když jsem po pár letech požádal Jirku, jestli bych se nemohl vrátit zpět do TJ Karate, zeptal se proč. „*Ale, je to tam dobrý, parta super, ale cvičení je příliš akademické, diskusní, bez intenzity. Potřebuji dostat občas pořádně do huby*“, odpověděl jsem mu. Příští půl rok jsem mohl počítat u Jirky na prstech jedné ruky dny, kdy jsem neměl zhmožděné žebra.

Intenzita tréninků v závodních oddílech pod Jirkou byla maximální. Tak jako uměl nakládat sobě, dával i ostatním. Samozřejmě režim byl přizpůsoben hlavní náplni, sportovnímu karate. „*Těžko na cvičišti, lehko v boji*“, zde bylo uváděno do praxe. Kromě vlastních bohatých zkušeností čerpal Jirka know-how ze seminářů, na které nás také posílal a později především z přebírané moderní metodiky slovenského trenéra Jána Longy. Nemusel nic nového vymýšlet. Pozoroval, vyzkoušel, přestavěl, aplikoval. O zbytek se postarala výdrž a kreativita svěřenců. Až na výjimky disponovali Jirkovi svěřenci nadstandardní fyzickou. Nezřídka jsem viděl na soutěžích v praxi úspěšně aplikovanou modelovou situaci otočení nepříznivého stavu zápasu půl minuty před koncem do vítězství. A to i přes předchozí nepříznivý průběh o tři body.

Nezapomenu jeho zápasové střídání dvojic na konci vyčerpávajícího tréninku: „*Máte půl minuty (10 vteřin) do konce a prohráváte o tři body! Musíte zvrátit výsledek! Naplno, TEĎ!*“ V praxi to znamenalo, že závodník TJ měl nastaven model boje do poslední vteřiny. Pokud prohrát, tak ne na pasivitu. Pokud mu také nedošla „pára“.

Asi nejextrémnější případ jsem zažil na kvalifikačním Národním poháru v Českých Budějovicích, kde nastoupil náš nejmenovaný závodník proti talentovanému soupeři z jiného klubu. Aktivní útočný přístup našeho závodníka se zatím nedostatečnými zkušenostmi způsobil, že po první minutě prohrával dokonce 5:0. Prostě nabízel soupeřovi body z kontraútoků. „*Je vymalováno*“, myslel jsem si. Tehdy byla pravidla předčasného ukončení zápasu po dosažení 6 bodů. Náš svěřenec jen trochu změnil rytmus a zvýšil útočnou intenzitu. S překvapením jsem pozoroval, že soupeři došla fyzická. Již se jen pasivně bránil. Do konce zápasu bylo srovnáno a v prodloužení dotáhl náš svěřenec souboj do vítězného konce.

Ale nejkrásnější vyjádření intenzity Jirkových tréninků zaslala formou stručné SMS z letního tábora Albrechtice moje dcera třetí den při absolvování týdenního soustředění závodního oddílu, které začalo deštivým počasím: „*Děšť je jen v našich hlavách, bolest neexistuje. Bolí mě i napsání téhle SMSky!*“

V dalších letech, kdy skokově narůstaly sportovní úspěchy ToJeKa a z kvalitní se tréninkové a finanční podmínky prosazením sportovního centra mládeže, začali jsme být atraktivními k tréninkové spolupráci i s jinými kluby kraje. Tak k nám přišel obrovský talent z Budo KK Písek, Petra Peceková, která přešla pod „naše barvy“ a v budoucnu přispěla svými výsledky výrazným podílem k celkovému úspěchu ToJeKa. Ale to nebyla podmínka. Tréninky závodního oddílu postupně doplnili talentovaní jedinci z různých klubů kraje. Od píseckého objevitele talentů Karla Koleruse z Budo KK Písek, od Jaroslava Valenty z Okinawan karate klubu Jindřichův Hradec, z Allkamfu Nové Hrady od Martina Hermanna a další. Působili v soutěžích pod hlavičkou svých klubů, nebo hostovali u nás, dle pro ně příhodnější situace.

Tréninky dětí.

U náborových oddílů a základních oddílů dětí byl samozřejmě odlišný přístup a pojetí. I přes dlouhodobou neúprosnou statistiku 70% odpadlíků během několika let muselo být jednoznačně vidět, že každý jedinec, každé dítě má nepostradatelnou hodnotu a přínos. Zde se prověřovala kvalita trenérů, jak zvládali mentalitu dětských kategorií 7-9 let věku (jen jednoduché techniky formou her), mezi 9-11 lety (jednoduché pohybové kombinace), od 12 do 15 let (již složitější kombinace, uvažování, „malí dospělí“). Motivovat neúspěšné a zároveň nebrzdit v rozvoji talentované. Na mé tréninky náboru i základního oddílu dětí měli rodiče kdykoliv přístup. Nic jsem neskrýval. Měl jsem jich na lavičce běžně 3-7. Když se mě někdo ptal, jak to dělám, že mi dochází na trénink pořád tolik dětí, odpovídal jsem: „*Vyprávím jim pohádky.*“ To mi opravdu šlo. Mým úkolem bylo probudit neutuchající zájem. Odpovědnost byla na mě, na trenérovi. Očekávalo se, že přecházející jedinci do závodních oddílů mají

zvládnutou disciplínu a rituály (etiku a etiketu) karate, celý systém technik a základní systém sestav (kata). Dále jednoduché kombinace a absolvování základních soutěží na úrovni kraje.

Dril je čekal až v závodním oddíle. Nedávno jsem diskutoval úspěšná léta klubu na přelomu milénia se svojí dcerou, která v těchto letech začínala a cca po dvou letech přecházela do závodního oddílu dětí. Dle jejího vyjádření vstup do závodního oddílu byl vstupem do „psychicky a fyzicky nekompromisního prostředí“! Vstoupili do světa, kde trénovali s nadprůměrnými i nejlepšími. Než se navzájem poznali (aklimatizovali) a začali respektovat, dokázali jim pokročilejší „náctiletí“ dát svoji převahu tvrdě najevo. Nejen v tréninku, ale i při společných hrách, kdy byli nováčci pokročilejšími kolegy někdy neomaleněji vyzýváni, že mají „pohnout kostrou“ a více se snažit. Nejednalo se o šikanu v pravém slova smyslu, ale o poměrně tvrdý tlak pokročilejších mimo přímý vliv trenéra. Na druhou stranu, pokud se nováčci psychicky nesesypali (a to se téměř nedělo, protože sem chtěli patřit), byla tu obrovská motivace se pokročilejším vyrovnat. Tento tlak je táhl rychle nahoru. Byla navazována přátelství, která trvají dodnes. A když se na základní škole řešil problém skutečné šikany mezi dětmi, jich se tento problém netýkal.

Epizoda: Můj náctiletý syn měl ve třídě kamaráda spolužáka, syna věřících rodičů, který začal být od některých spolužáků fyzicky šikanován. Neuměl se bránit. Nám si postěžovala jeho matka. Došel jsem pohovořit se svým synem. Potvrdil to. „*A proč se ho jako nezastaneš?*“, zeptal jsem se ho. „*On se neumí bránit, není na to trénován, odporuje to přesvědčení jeho rodičů. A ty trénovaný jsi. Kamarádi mají držet při sobě a navzájem se podpořit. O tom je přátelství*“. Prostě ho to nenapadlo. Asi karate opravdu vede trochu k individualismu. Jak jsem se brzy poté dozvěděl, při první příležitosti se můj syn kamaráda zastal a šikanátéra zpacifikoval. Šikana se již neopakovala a jeho kamarád se doma svěřil rodičům se zasněným výrazem, jak je dobré umět karate. Zeptal jsem se na to. „*Jo, jo, to nebyl problém. Ale další den na mě čekali před školou dva, aby si to se mnou vyřídili. Tak jsem je zbušil. Ale třetí den tam na mě čekali tři*“, vyprávěl klidně. „*A co ty na to?*“ „*Prostě jsem jim zdrhnu!*“, odpověděl lakonicky a dal najevo, že problém je vyřešen. Nechtěli nakonec riskovat, že si s nimi vysvětlí situaci s každým zvlášť.

Každý nábor nováčků byl specifický. V prvním byly hojně zastoupeny vedle malých dětí starší žákovské kategorie na hranici dorostu. Snad nejtalentovanější byl druhý nábor, ze kterého vzešla po přejití do závodního oddílu řada pozdějších mistrů republiky. Ten jsem si nechal déle a stačil ho naučit i základní mistrovské katy. Třetí nábor byl jakoby poskládaný ze zbytků. Nedisciplinovaní, obtížné udržení pozornosti.

Pozorovat fyzický, ale i mentální vzestup svěřenců bylo fascinující. Jejich strach na první oddílové soutěži mezi sebou, později obava z první účasti na krajské lize nebo přeboru. Po absolvování jednoho, či dvou národních republikových pohárů bylo vidět, že krajské soutěže jsou pro ně mentálně již jen trénink. A sebejistota dětí po návratu z jejich první zahraniční soutěže byla neuvěřitelná. Malí světoběžníci. Bez ohledu na neúspěšný výsledek prvního „otrkávání se“ na vyšší soutěži. Budoucí národní pohár – pohoda.

Po několika letech jsem potkal na národním poháru v Budějovicích jednoho svého svěřence ze základního oddílu dětí, kterému jsem díky jeho tělnatější konstituci prorokoval neperspektivní nezávodní, spíše kondiční existenci v základním oddíle. Ale určitě jsem mu to tenkrát nedával najevo, bral jsem ho tehdy přístupem jako rovného ostatním. Jaké bylo moje překvapení, když se ke mně hlásil jako vytáhlý dorostenec, který začal navštěvovat závodní oddíl Jirky a již měl medaili za třetí místo z mistrovství republiky. Když jsem ho viděl v akci na zápasišti, musel jsem ho pochválit: „*Tak proti tobě bych už stát nechtěl!*“

Mentální náskok našich svěřenců v karate před dětmi nezabývající se žádnou mimoškolní činností byl zřetelný. Mimotréninkové akce je ještě více stmelovaly, vytvářely kolektiv. V kategorii starších žáků ti nejlepší ovládali základy taktického myšlení. V kategorii dorostenců se již dokázali sami navzájem koučovat a podporovat. Reakcí mimo jiné na tento vývoj byl v roce 2002 bezprecedentní návrh TJ karate na úpravu stanov klubu, kterým se zcela vymkl zavedeným obecným pravidlům a době. Právo volit v klubu bylo sníženo a odsouhlaseno na věkovou hranici od 15 let! Samozřejmě být zvolen do orgánů klubu zůstalo od 18 let.

Jestli byla obava, že se bude zájmová a sportovní činnost klubu odlepovat v roce 1998 od dosavadní úrovně jen pozvolna, opak byl pravdou. Bylo to, jako když někdo škrtně sirkou pod spící hořlavinou. Něco se podařilo probudit. Jako když jsou všichni a všechno připraveno, jen se čeká na nějaký příhodný signál, událost. Nevím. Zapojovali se snad všichni. Co ještě více může stmelovat členy klubu, než další akce mimo vlastní tréninky? Náš shihan Tameshi-wari Sláva Černý připravil víkendový špičkový 11. ročník soustředění Tameshi-wari spojený se soutěží v přerážení materiálu pod názvem Yauwais-Cup, určenou pro dospělou generaci. Zde zangažoval našeho dlouholetého materiálového sponzora, Calofrig Borovany, pozdější firmu Borgres. Za dva roky přibyla akce i pro děti a mládež. Jirka využil známost a rozvíjející se přátelství se slovenským trenérem Jánem Longou, který mu nabídl 10 míst na jeho špičkovém letním soustředění v Bánském Studenci. Následně nás Ján Longa v září i navštívil v ČB. V září uspořádali Láďa Bercha s Jirkou víkendové sportovní soustředění ve Stráži nad Nežárkou, kde se testovaly zkušenosti z letního soustředění s Longou. Později se tato oblíbená víkendová soustředění opakovala ještě několikrát. Sláva Černý organizoval ukázky karate na letním táboře v Nakolice. Staří členové klubu ohlásili vznik nového seskupení CBK (Cimrmanovo brutální karate). Doprovodné sportovní akce ani nepočítám.

Tyto soustředění byly vždy tak trochu spojeny se společenskou stránkou věci a s návštěvou známých na soustředění. Víkendové soustředění ve mlýně Láďa Berchy ve Stráži nad Nežárkou bylo většinou spojeno s večerní návštěvou nějaké blízké okolní diskotéky a následný den zpravidla s přátelským fotbalovým utkáním s místním fotbalovým klubem nebo se spřáteleným oddílem Taekwondo. Návštěva diskotéky do noci a následný smrtelně vážně braný nedělní fotbal prověřoval výdrž z jiné strany. A zaznamenal jsem zajímavý poznatek. Diskotékový taneční rytmus rozpochyboval některé do té doby „ztrnulé“ karate-ka do ladného uvolněného pohybu, který poté přenesli i do tréninkového zápasu. Druhý den a následné tréninky jakoby se zázrakem a skokem zlepšil jejich smysl pro rytmus, načasování, rychlejší spouštění akcí. Zavedl jsem jako zpestření rozcvičení karate pohybů s hudbou i do tréninku dětí.

V roce 1999 mi bylo umožněno se také zúčastnit se závodním oddílem letního soustředění s Jánem Longou v Bánském Studenci. „Znát cestu a jít po ní není totéž!“ (Matrix). Absolvovat toto soustředění byl opravdu zážitek. Zejména zapojení našich a společná atmosféra. Moderní systém a rytmus tréninku na vědeckých základech a fyziologických měřeních. Nelze vyjádřit slovy. Doplnil jsem si

dosavadní Jirkovu metodiku a mnoho poznatků aplikoval k zatraktivnění vlastních tréninků dětí. A soustředění podrobně popsal ve Zpravodaji ToJeKa. Všechno se tam napsat nedalo:

Epizoda: stáli jsme v předklonu v kimonech na cvičební louce v odpoledním slunci, prudce oddychovali a pot z nás jen lil. Dvouminutová přestávka před dalšími dynamickými sériemi do umrtvení. Najednou Ivan Trávníček, náš mladý účastník soustředění, na své mládí s až nezvykle klidným projevem zkušeného samuraje, zanotoval verš z písničky Vodopády od skupiny Chaozz: „A svět se točí, točí, točí; a voda padá, padá, padá.“ Dokonalé haiku pro tuto příležitost. Od té doby tuto písničku miluji.

Na účasti v dalších letech mi již bránilo spolupořadatelství letních táborů karate dětí.

Letní tábory.

Zase trochu předběhneme. Po rozjezdu různých soustředění a stmelovacích akcí v roce 1998 až 1999 se přímo nabízela myšlenka, vymyslet něco i pro rozvíjející se základnu dětí. A tím dokončit vytvoření celého komplexního mechanismu sportovní přípravy v klubu. Tehdy se jako na zavolanou objevil u mne ze závodního oddílu Marek Medve. Se svými přirozenými organizačními a pedagogickými sklony mi nabídl občasnou pomoc při vedení tréninku dětí. Doplnil tak dosavadní obětavou trenérskou zálohu Honzu Prola, který jako neotřesitelná skála léta vedl základní oddíl dospělých a zaskočil, kdykoliv bylo třeba. Posléze Marek sám navrhl uspořádání prvního letního tábora 2000. Uvítal jsem to. Jako samostatný OSVČ jsem si mohl udělat volno a tak mu mohl zajistit jako trenér oddílu dětí a hospodář klubu maximální součinnost. Sehnali jsme uspokojivou lokalitu u lipenské přehrady. Jirka neměl námítky. Dokonce podpořil důležitost této akce osobní přítomností na shromažďovacím a odjezdovém místě. Nakonec z toho byla vynikající spolupráce čtyř karate klubů: TJ Karate ČB, S.W.A.T. ČB Petra Beniška, CKF Český Krumlov Marka Hullmana a TJ Tatran Shotokan karate Volary Martina Šperky. Čtyři instruktoři, zdravotní dohled, celkově 34 mladých účastníků, za ToJeKa dtrvých 27. Přes deštivé počasí a nutnosti náhradních variant včetně tělocvičny ve Frymburku se akce povedla. Stmelující vzájemné poznávání dětí a instruktorů nejen při tréninku, ale i při zajištění mimotréninkové činnosti bylo neocenitelné. Ale věděli jsme, že dešťovou variantu nechceme opakovat. Bylo potřeba změnit místo.

Cvičební letní tábor karate sportovního klubu je na hony vzdálen režimu běžného dětského tábora. Účastníci tábora se v naprosté většině znají během roku z tréninků. Vedle organizace vlastního pobytu je režim, disciplína a relativně úzce zaměřená náplň dopředu daná. Zejména v karate. Intenzivní dvoufázový trénink s doplňujícími hrami klade mnohem vyšší nároky na technické zázemí, stravovací a hygienické podmínky.

Příští rok jsme pozdě, až v dubnu 2001 vyrazili s Markem na vytipovaná nová místa pro pořádání dalšího letního tábora. Měli jsme doslova neuvěřitelné štěstí a našli lokalitu snů s vynikajícím zázemím a nadstandardní hygienickou úrovní v teprve se rozjíždějícím areálu Nové louky u Albrechtic nad Vltavou. S tréninky pomohli samozřejmě instruktoři ze závodního oddílu a pokračující spolupráce se spřátelenými kluby. Tentokrát bylo již 53 zájemců. Cca 15 zájemců muselo být odmítnuto z kapacitních důvodů! Dobrá vizitka. A protože byl druhý letní tábor ještě zdařilejší, než předchozí, nakonec se stala lokalita tradičním místem letních soustředění pro klub jak základního oddílu dětí, tak i závodního oddílu.

Epizoda: někdy cca měsíc před pořádáním tábora jsem vyrazil se svým autem na malou dřevozpracující pilu v předhoří Šumavy. Věděl jsem, že prodávají modřínová coulová prkna, cca 2-2,5 m dlouhá, 10-15 cm široká. Starší majitel pily v montérkách a vzezření obyčejného posledního dělníka se mě před placením zeptal, na co potřebuji těch asi 20 prkýnek. „*Tomu neuvěříte*“, odpověděl jsem mu. „*Pořádáme letní tábor karate pro děti a chceme pro ně vyrobit makiwary pro trénování úderů a otužování*“. A popsal

jsem mu stručně, co je to makiwara a k čemu slouží. Kývl, řekl, že dá pokyn do pokladny, než si to naložím na střechu auta. V pokladně mě čekalo překvapení. Za cca 20 zdravých coulových modřinových prken jsem zaplatil jen 70 korun. Zdá se, že sympatizanty jsme měli všude. A potom dva víkendy hoblování, obalování a motání úderových ploch. Na tábore skvělé doplňující cvičení.

To, co prolíná celým „vyprávěním“, na co člověk téměř zapomene pod dojmem samozřejmosti, co se jen těžko popisuje a kvantifikuje, je asi to nejdůležitější v celém systému. A to je odezva druhé strany, cvičenců i rodinných příslušníků. Jejich zájem, zapojení, nadšení, důvěra. Víra, že to má smysl. A jak jsem zaznamenal, tato převažující důvěra a nadšení se prolínalo celou činností ToJeKa v těchto letech. Projevovalo se to v počtu zájemců na nábořech, přístupu cvičících k tréninku, zájmu a atmosféře na soustředěních, akcích a soutěžích. Ano, každý jsme řešili své různé osobní problémy a překážky, ale nakonec jsme se sešli, na prahu tréninkových prostor jsme to odložili a cvičili. Nebylo to o tom, že „musíš“, ale o nejučinnější hybné síle hmoty, že „chci“. Nebylo to i přes zaměření klubu mentálně prioritně jen o sportovních výsledcích. Všichni chtěli dělat dle svých možností dobré karate. Ne dobré, ale nejlepší. Někdo pro sebe, někdo s ostatními. Co na tom, že to některým nešlo, nebo nevyšlo. Jak jsem napsal, těžko se to vyjadřuje, ale je maximálně důležité to zmínit. Asi není horší pocit, než touha trenérsky uspět před poloprázdnou tělocvičnou bez zájmu druhé strany. To nám opravdu nehrozilo. A nás to neuvěřitelně motivovalo.

Ani jsme si to neuvědomovali, ale začala se tvořit jedna velká propojená komunita ToJeKa.

I když Jirku samozřejmě občas někdo pořádně naštvál, musela to být výjimečná situace, kdy by zanevřel natrvalo. Přednost mělo karate. Když odcházeli z TJ Standa Bílý a Jirka Fencel poté, co klub nereflektoval jejich nabídku trénování za úplatu jako nově vznikajících instruktorů svazu JKA, neznamenal to definitivní konec spolupráce. Zakládajícího předsedu JKA Karla Strnada pochopitelně Jirka osobně dobře znal. Členové našeho závodního oddílu získali cca 10 „pasů“ JKA, aby se mohli zúčastňovat akcí a soutěží vznikajícího JKA. Byla snaha o soutěžní spolupráci i na úrovni dětí a mládeže. Bohužel ortodoxnější pravidla soutěží karate organizace JKA, brzdící v dobré víře přílišnou a předčasnou kreativitu nejmenších ve sportovním karate, znevýhodňovala při posuzování naše svěřence, kteří neměli zcela zvládnutou metodiku JKA. Větší výhodu a náskok jsme měli v disciplíně

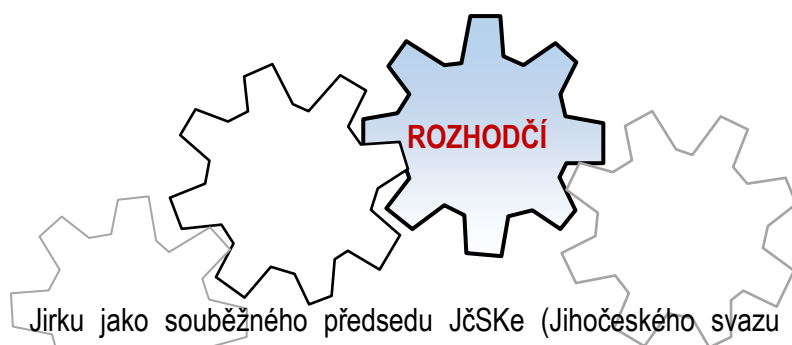
volného kumite. Ještě několik let jsme se zúčastňovali seminářů, národních pohárů a mistrovství republiky JKA, odkud jsme vozili dokonce medaile a mistry republiky.

Jirka využíval svých kontaktů a schopnosti se domluvit všude. Tak nám pomohl vybudovat tým krajských rozhodčích Josef Rajchert z Ústí nad Labem (bude rozvinuto dále), rozšíření trenérských kádřů Bohumil Koloc z Liberce, legendární je spolupráce se slovenským trenérem Jánem Longou. Jak bylo konstatováno, Jirka neskryval, že jeho „parketa“ je především kumite. V oblasti kata jsme dokázali sami trénovat solidní krajskou úroveň, ale na republikovou úroveň jsme potřebovali někoho zvenčí. Za tajemstvím vrcholné republikové úrovně našich tehdejších špiček v kata, starší žákyně Moniky Vojtové, dorostenky Moniky Schmidtové a později žáka Davida Vobra stála nezměrná podpora rodičů a učitelé zvenčí. Zaznamenal jsem nejvýraznější pomoc od Karla Kesla z Prahy (Kesi Ryu Karate Praha), tvůrce veleúspěšných a všestranných reprezentantů ČR v kata i kumite Jakuba Tesárka a Jindřicha Pilmanna. Absolvoval jsem jeho semináře na kata v Praze i v Českých Budějovicích a mohu potvrdit, že byl velmi vstřícný a otevřený. Byla to lavina informací.

Zároveň Jirka nebránil v tréninku u sebe zájemcům z okolních klubů. Jak rostly úspěchy a atraktivita TJ Karate a podařilo se rozběhnout dotované středisko SCM, přecházeli do klubu nebo docházeli na trénink závodního oddílu karate-ka i z ostatních dříve zmíněných klubů kraje. Zaznamenali jsme na trénincích i účast členů z JKA.

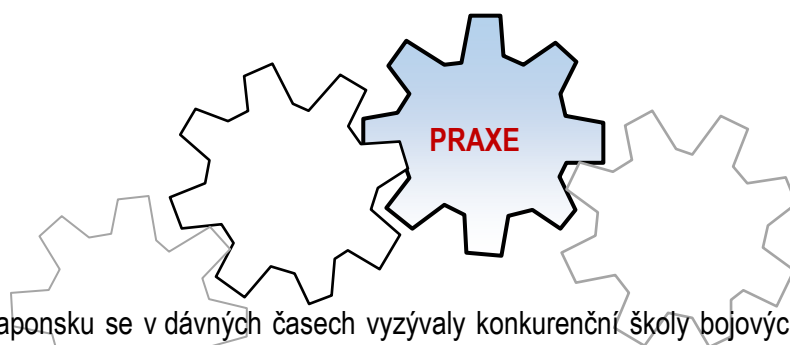
Další vzájemná spolupráce se týkala soutěží. V roce 2000 proběhla první soutěž Růže Cup v Českém Krumlově. Hlavní organizátor, Marek Hullman měl pro takový reprezentační typ akcí prostě buňky. Sehnal hlavního sponzora, Hotel Růže v České Krumlově a prostory. Samozřejmě jsme pomohli s organizací, Jirka sehnal za svaz kvalitní republikové rozhodčí. Atraktivní program, hodnotné ceny (myslím, že nejlepší závodník vyhrál samurajský meč), špičkoví závodníci, vynikající výkony a především večerní raut v hotelu Růže pro závodníky a činovníky udělaly z tohoto prvního ročníku opravdu prestižní záležitost. Příští rok se zúčastnily vybrané kluby z Čech a přijel i Ján Longa se svým Rapidem Bratislava, který si akci nemohl vynachválit. Myslím, že i hlavní rozhodčí Josef Rajchert na tuto akci jezdil rád, zřekl se nároku na honorář a naopak předváděl vedle organizace i vrcholné výkony rozhodčího. Zaznamenali jsme vznik dalších podobných akcí po vzoru této (Ústí nad Orlicí). Bylo to prostě o vůli a spolupráci. Na těchto typech soutěží nešlo o přísnou kvalifikační postupovou taktiku. Proto zde byly ke zhlédnutí opravdu špičkové atraktivní zápasy, nebo exhibiční představení kata (Petra Nová). A závodníky jsme si půjčovali mezi sebou.

Dalším příkladem spolupráce byly účasti na mezinárodních soutěžích. Tak se rozvinula spolupráce s Okinawan klubem Jindřichův Hradec v Goju-ryu, kterého jsme podpořili reprezentačně za jeho klub v soutěžích kumite. Dále se zmíněným Josefem Rajchertem z Ústí nad Labem (účasti na soutěžích v Německu, Švédsku), samozřejmě s Jánem Longou (Slovensko, Maďarsko), přibylo Rakousko atd. Naši závodníci soutěžili buď za náš klub, nebo jsme se stali „legionáři“ za partnerský klub.

Jirku jako souběžného předsedu JčSKe (Jihočeského svazu karate) trápila problematická úroveň krajských soutěží, zejména nezáměrem činovníků karate o vykonávání rozhodčích na soutěžích a kritizování místo účasti. Vypomáhalo se zkušenými dobrovolníky, většinou trenéry zúčastněných oddílů, ovšem bez licence rozhodčích. V březnu 1998 uspořádal Jirka svazové školení nových rozhodčích a požádal o vedení školení opět nejlepšího z nejlepších, šéfa úseku rozhodčích ČSKe. Pepík Rajchert jako nekompromisní šéf republikových rozhodčích ČSKe a zároveň mezinárodní rozhodčí měl určité specifické metody při upevňování své pozice a formování vlastního republikového týmu, které se nemusely líbit každému. Ale jako rozhodčí na zápasišti byl nepřekonatelný. Jeho způsob a atraktivita vedení zápasů karate byl prostě koncert na nejvyšší úrovni. Předvedení rychlosti a racionality v rozhodování, schopnost urychlit nebo zdramatizovat zápas, uklidnit nebo naopak aktivovat soupeře – to vše vidět v praxi nahradilo začínajícím rozhodčím hodiny a hodiny teorie. Později nám vypomáhal i jeden z dalších čelních republikových rozhodčích, Marek Kubín z Plzně.

Školení se účastnili zejména členové klubu TJ Karate ČB. Následný rok 1999 se školení opakovalo a postupně se zapojili zájemci i z jiných klubů. Počítali jsme s tím, že hegemonie rozhodčích z TJ karate je bude motivovat k zapojení. To se stalo. Nakonec JčSKe disponoval cca 15 licencovanými rozhodčími, které si vzal v dalších letech na starosti nezávislý činovník karate, již dříve zmíněný Jan Barát. Honza Barát byl další spolupracovník s jednoduchou životní filosofií. Buď jsou lidé a věci TOP a činnosti prováděné TOP, nebo nestojí za nic. S materiálem, se kterým musel pracovat, zažil nejednu těžkou chvíli, ale pod jeho vedením měl úsek krajských rozhodčích téměř republikovou úroveň. Nastartovala se expanze rozhodčích Jihočeského svazu karate, kterou nám posléze záviděli i jiné kraje. I když, pokud si vzpomínám, k sobě mezi republikové rozhodčí Rajchert připustil jen cca dva nebo tři.

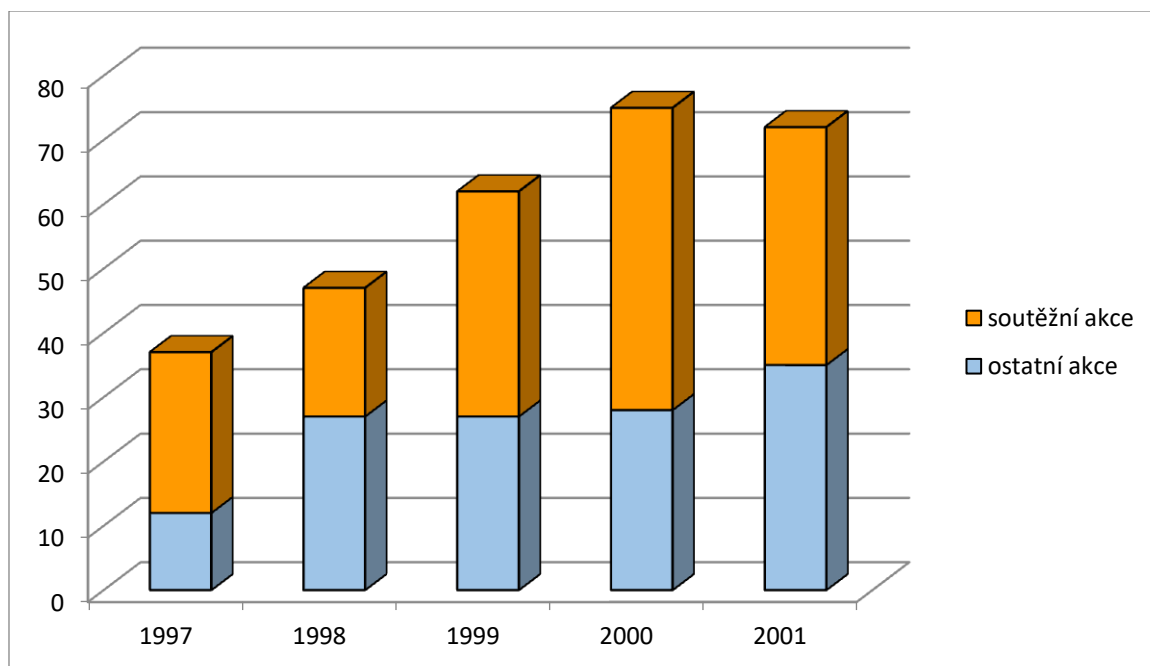
V Japonsku se v dávných časech vyzývaly konkurenční školy bojových umění ke konfrontaci. Někdy to bylo na život a na smrt (cesty meče). Naštěstí jsou tyto doby redukce stavu špičkových bojovníků již pryč. Dnešní praxí k ověření schopností jsou především soutěže. A je to na vrcholové úrovni tvrdá praxe. A touto praxí hodlal „prohnat“ Jirka své svěřence vrchovatě. Žádní „sklepní mistři“, kteří se po skrytém tvrdém tréninku jako neznámí občas objeví na veřejnosti a buď oslní, nebo propadnou. Padesát procent výsledku v zápase karate je o psychice. Nejen v tomto sportu. Po třech letech Jirkovy ordinace této tvrdé praxe jsem měl možnost pozorovat od podzimu 2000 tým „ostřílených“, psychicky stabilních závodníků, pro které prohra, ale i vítězství nebylo žádné drama. Soutěžili pro radost a adrenalin.

Z následujících grafů můžeme vidět, že v roce 1998 došlo k útlumu počtu absolvovaných soutěží. Na druhou stranu se skokově zvýšil počet mimosoutěžních akcí (školení trenérů, rozhodčích, náborů, zvýšené počty soustředění a doplňkové sportovní akce) a mírný šok – počet všech medailových umístění ze soutěží se zvedl o 56% (Zpravodaj 2/99). Tedy rozjezd kvality. Počet absolvovaných soutěží a zejména členské účasti na nich skokově vzrostl od konce roku 1998. V prosinci 1998 jsme na Vánoční ceně v Mladé Boleslavi poprvé v novodobé historii obsadili první místo v zúčastněných týmech (klubech) před Kesl Ryu Praha. A podzimní výsledky dalších republikových soutěží již v roce 1998 dávali jasně najevo, že „tygr se probouzí!“

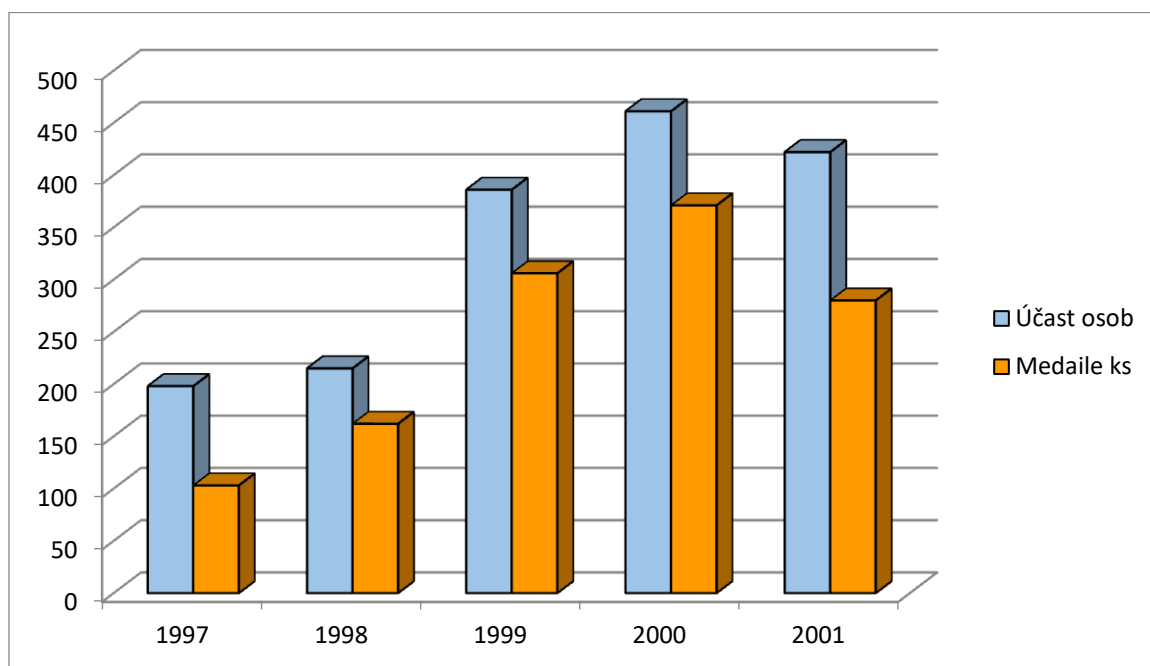
Zároveň se začala od roku 1999 významně zvyšovat účast našich nejmenších na krajských i vyšších soutěžích. Jak podpořit vzájemné setkávání a poznávání členů základních a závodních oddílů? Na soutěžích. Jak je ještě více motivovat k účasti? Po odsouhlasení Jirkou jsme zavedli drobnou motivační pobídku pro naše účastníky na soutěžích pořádaných mimo „základnu“. Říkal jsem tomu „bolestné“ nebo „na zmrzlinu“. Začali jsme všem účastníkům od nejmenších proplácet za účast na závodní akci stravné. Věkovou hranici zletilosti jsme neřešili. Pro starší od 15 let možná legrační, pro malé závodníky zajímavý motivační psychologický tah a náplast i přes případný sportovní neúspěch. Mentální krůček do finanční gramotnosti? Zárodky profesionality? Nevím, co na to říkali rodiče, když jejich malý závodník přijel ze soutěže a ještě měl vydělané vlastní kapesné. Rozhodně si nikdo nikdy nestěžoval. A pro nás to nebyla velká finanční zátěž, vyplatila se. Do roka po zavedení jezdila naše početná výprava malých závodníků na krajské soutěže často i objednaným autobusem. A rodičům vozícím více závodníků jsme začali proplácet částečné cestovné, řešící náklady na PHM. Válcovali jsme krajské soutěže a národní poháry ještě větším množstvím závodníků i dosaženými výsledky, než doposud.

Hodnotíme-li podle počtu akcí, aktivita ToJeKa do roku 2000 stoupla na více než dvojnásobek. Doslova exploze účasti na soutěžích 1999 a vrchol sportovní aktivity v roce 2000. Zde se již tygr probudil. Na přechodu milénia jsme šli aktivitou doslova na doraz. Na podzim 2000 to bylo absolvování čtyř víkendových sportovních akcí měsíčně. To již Jirka nemohl táhnout sám. Kromě přirozeného střídání závodníků dle druhu soutěže (mládež, dorost a junioři, senioři) došlo i ke střídání doprovodů. V roce 2001 došlo zdánlivě k určitým projevům únavy a přepálení. O tom vypovídá statistika a graf počtu absolvovaných akcí i následný graf celkového počtu účastníků na soutěžních akcích a celkového zisku medailů ze všech akcí. Tato statistika ale byla ovlivněna racionalizací v nominačních soutěžích, kdy závodníci mající zajištěnou nominaci zejména z národních pohárů, vynechali postupový krajský přebor. Pomohli tak rozšířit počet nominovaných, nebo dali šanci jiným klubům. Zároveň je obtížné srovnávat počty nominovaných na mistrovství republiky v jednotlivých letech, když v roce 2000 bylo 5 mistrovství (opakovaně žáci a dorost s juniory na počátku roku a před koncem roku). Na sezónu 1999 jsme dosáhli 23 nominací, aby v roce 2000 na pěti mistrovstvích ČR WKF bylo 64 nominací(!) a na rok 2001 (2 mistrovství) zbylo 34 nominací.

Graf: Množství mimosoutěžních akcí (ostatních) a soutěžních akcí ToJeKa 1997-2001

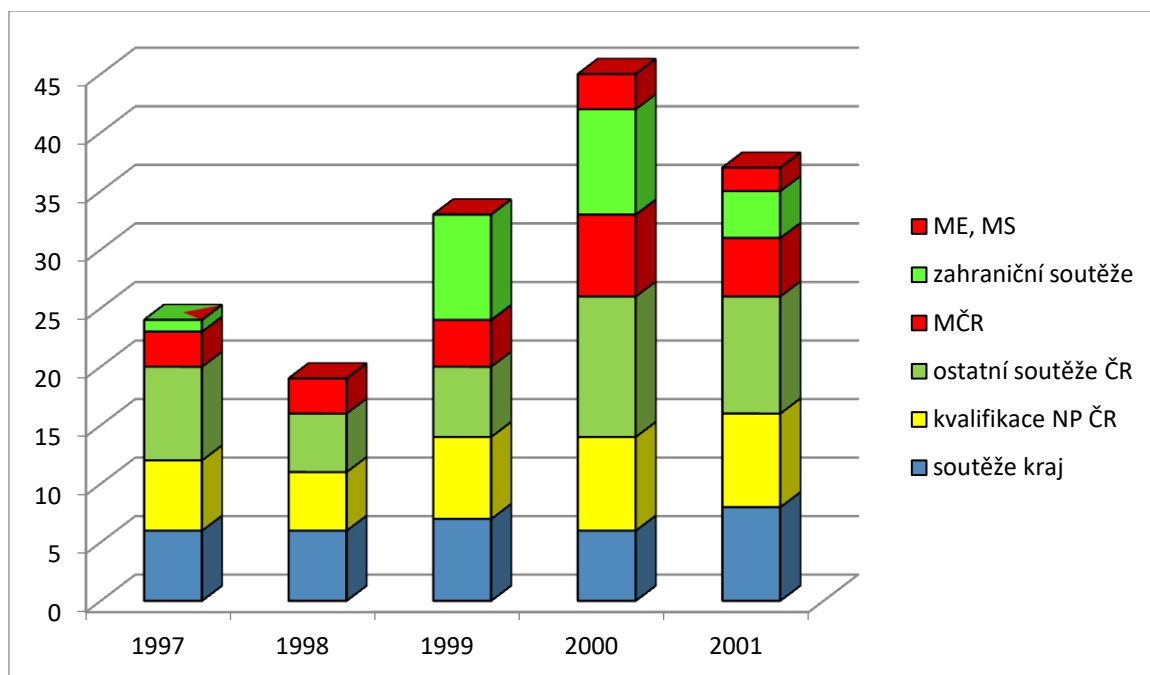

Graf: Počet účastníků na soutěžích a počty medailových umístění ToJeKa 1997-2001

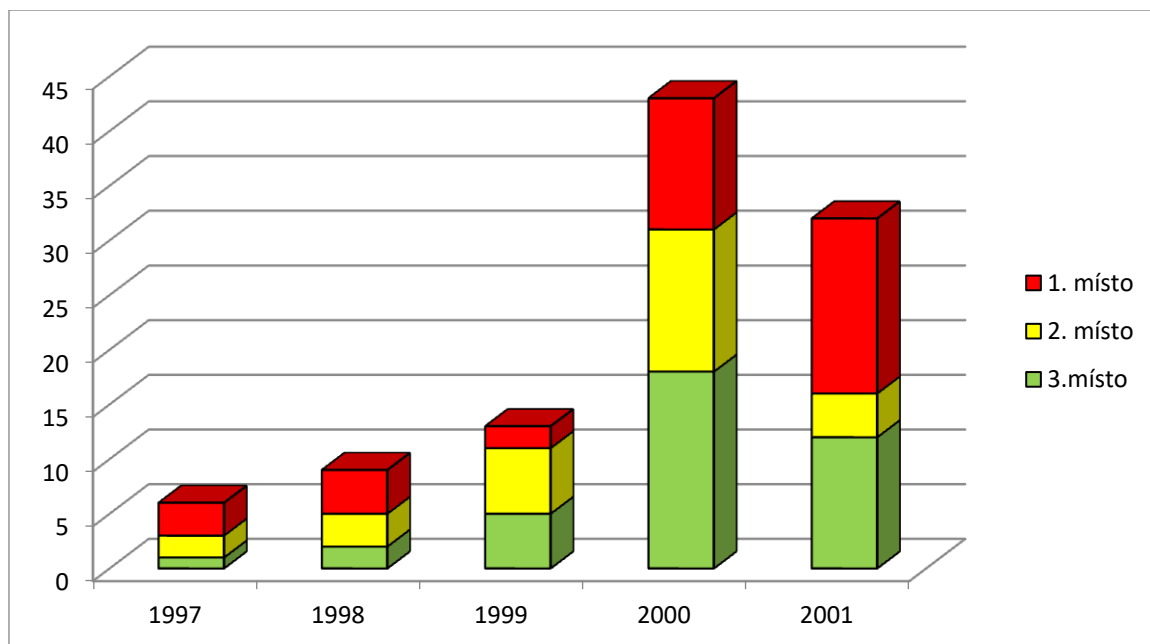
Následné grafy potvrzují zvyšování kvality. Zatímco účast na krajských soutěžích a kvalifikačních národních pohárech se množstvím příliš nezvýšila, významně narostla účast na „ostatních“ republikových soutěžích a zahraničních soutěžích. V roce 2000 a v roce 2001 se z ToJeKa kvalifikovali svými výsledky účastníci na ME a MS!

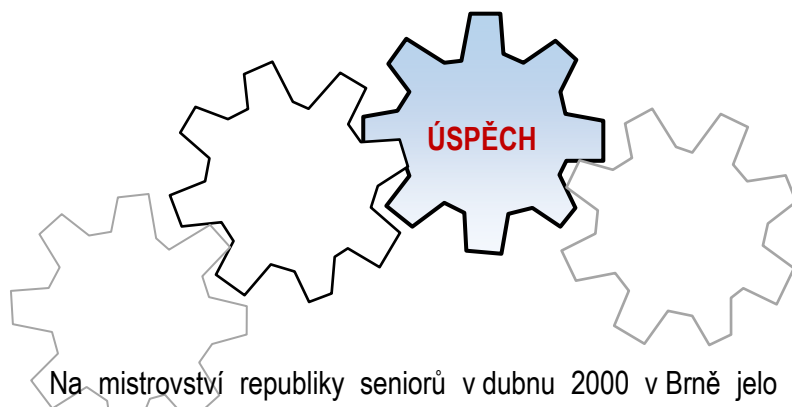
Graf: Druhy (úroveň) soutěžních akcí s účastí ToJeKa 1997-2001

Graf medailí z mistrovství republik zaujme výsledkovým skokem mezi rokem 1999 a 2000. To bylo způsobeno naší neúčastí na mistrovství republiky dorostu a juniorů 1999 (jen jeden náš zástupce Aleš Brůna), kam se nepodařilo dorazit z důvodu extrémně špatného počasí (auta uvázla ve vánici u Pelhřimova). Zde jsme již chtěli zaútočit na vrchol. Ale také organizačním seskupením pěti mistrovství do roku 2000! Nejvíce mistrů republiky bylo získáno v roce 2001.

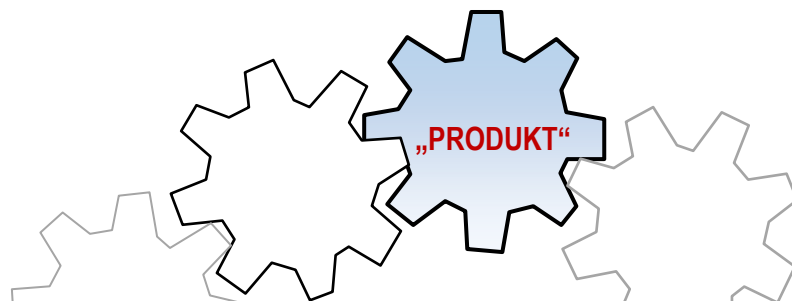
Graf: Medaile ze všech Mistrovství republiky ČR (WKF, JKA, akademické, ostatní)

Na mistrovství republiky seniorů v dubnu 2000 v Brně jelo 15 nominovaných. Nejsilnější výprava v historii. Jirka stanovil zisk 3 medailí, nakonec jich bylo 9. V týmech jsme skončili celkově druzí za Baníkem Havířov. Vstoupili jsme oficiálně do špičky tří nejlepších seniorských týmů ČR mezi Baník Havířov a Baník Ostrava. Výsledky následných nominačních národních pohárů všech kategorií v roce 2000 nebyly pro nás tak úplně přesvědčivé. Ale že to bude nakonec tak jednoznačné, si netroufal odhadnout nikdo. 25 listopadu 2000 se konalo v Praze mistrovství ČR dorostu a juniorů. Za nás jelo 13 nominovaných. Zisk 4 titulů mistrů republiky (duble Petry Pecekové) a celkově 12 medailí nás postavilo do čela klubů. Jirka mohl být spokojen. V sobotu 8 prosince se situace opakovala na mistrovství republiky žáků v Mladé Boleslavi. Za nás 11 nominací, 3 mistři republiky, celkem 8 medailí a opět první místo v klubech. To nejlepší završení mělo přijít. V březnu 2001 jsme s našimi nejlepšími závodníky na 3. kole ligy družstev seniorů propadli. Jako by byla vidět ztráta motivace a přetrénovanost, vypouštění zápasů, časté kontakty. Jirka to podrobil ostré kritice. V dubnu na mistrovství republiky seniorů 2001 v Neratovicích již bylo vše jinak. 16 nominací ToJeKa v seniorech (proti jediné nominaci v roce 1998). V největší konkurenci zisk 6 titulů mistrů republiky (opět dubl Petry Pecekové) a celkově 13 medailí. Sesazení Baníku Havířov bylo dokončeno. Hegemonie ToJeKa byla potvrzena znovu na podzim 2001, kdy na mistrovství republiky mládeže všech kategorií až po juniory v listopadu v Brně opět obsadil klub první místo (nominace 26 závodníků, 9 mistrů republiky!, 18 medailí). Jirka mohl být opět spokojen. Myslím, že byl velmi spokojen. A že tento rozjetý rychlík nešlo jen tak zastavit, ukázaly následné roky.

Když jsem na počátku roku 2002 navštívil při nějaké příležitosti trénink závodního oddílu dospělých (od dorostenců výše), napočítal jsem v cvičebním sále SKP České Budějovice přes 30 cvičenců závodního oddílu dospělých. Z toho dvacet černých pásů a minimálně stejný počet mistrů a mistryň republiky. Nejen z našeho klubu. Další asi deset černých pásů cvičilo v základním oddíle dospělých nebo trénovalo ostatní oddíly. „*To snad není možné,*“ pomyslel jsem si.

Jaké nehezské dnešní moderní neživé slovo v karaté – „produkt“. Spíše by se hodil název „vzory“, „příklady“, „osobnosti“. Produktem je ale i celý efektivní systém karate s jeho vnitřní disciplínou a vzájemnou kázní. Těžko bychom dosáhli takového růstu základny a důvěry veřejnosti přes sebetvrďší práci, kdyby nebylo výsledků. A výsledky, kterými jsme se mohli prezentovat ve sportovní oblasti, museli vybojovat skutečně nejlepší, kteří se přirozeně stali osobnostmi. A museli tomu obětovat hodně z osobního života. Předpokládám, že i pro ně to stálo za to.

Již na „počátku“ prezentovaného období růstu jsme se mohli opřít a v prezentaci odrazit o skutečné vzory na TOP úrovni. Jak bylo zmíněno, byla to především v kategorii starších zákyň a později dorostenka, všestranná Monika Vojtová, která excelovala v disciplíně kata i kumite. Opakovaně mistryně republiky (v kata 1997, trojnásobná mistryně svazu JKA 1998, mistrovství ČR WKF kumite do 40 kg v roce 1999, kata týmů 2000). Bezpočet prvních míst na vrcholových republikových soutěžích. Byla hvězdou první velikosti. Vedle ní excelovala dcera Jirky Faktora, také starší zákyň a později dorostenka, Dominika Faktorová. Mistryně republiky starší zákyň svazů JKA i WKF 1997, medalistka řady mistrovství ČR. Její parketa byla samozřejmě díky Jirkovi kumite. Myslím, že zdělila po Jirkovi hodně z jeho povahy a přístupu.

Ale potom to šlo již docela rychle. Nebudu se zabývat „přechodným obdobím“ 1998 až do léta 2000. Od podzimu 2000 již šlo konstatovat, že se Jirkovi skutečně podařilo vybudovat reprezentaci z vlastního závodního oddílu. A byla to generace závodníků, která překonala kvalitou předchozí! Jen namátkou si dovolím stručně vypíchnout několik dalších špičkových závodníků na přelomu milénia vedle zmíněných Moniky Vojtové a Dominiky Faktorové, kteří se stali skutečnými vzory a osobnostmi a přinášeli radost ostatním z dosažených výsledků a úspěchů. Motivovali svými úspěchy. Pro všechny byla charakteristická rychlost, předvídatost a improvizace v mistrovském provedení akcí. Vidět je na zápasišti byl koncert. Každý byl něčím charakteristický, co ho odlišovalo od ostatních. A tímto se omlouvám všem dalším (namátkou např. Aleš Brůna, Mirka Hýsková, sestry Linhartovy, David Vobr, Ondra Schmidt, David Jeřábek, Jindra Zoubek atd.), které zde nezmíním, přestože by si to také zasloužili. Jsou to doslova desítky jmen mistrů republiky, medailistů z mistrovství republiky a stovky příběhů. Zde jde jen o uvedení některých příkladů s aktuální charakteristikou v té době.

Petra Peceková, účastnice ME 2001 – bronzová medaile!, účast na MS 2000, 2001. Juniorka kumite do 60 kg a BRH. Dvojnásobná mistryně ČR 2000 v juniorkách a dvojnásobná mistryně ČR v seniorkách 2001, kde sesadila z trůnu dosavadní vládnoucí Petru Piskačovou z Liberce. Petra Peceková se stala doslova postrachem pro ostatní s jejím přímočarým agresivním způsobem boje bez respektu k závodním autoritám. Její celkové bodové skóre z MČR juniorů bylo 30:1!

Monika Schmidtová, účastnice akademického mistrovství světa 2000 v Japonsku, ME EKF 2001. Stálice medailových míst prakticky všech soutěží, mistryně republiky ženy kumite do 53 kg (2000, 2001), akademická mistryně republiky v kumite 2000. Vítězka v kata i kumite vrcholných republikových i mezinárodních soutěží (VC Slovenska 2000, North Bohemia apod.). Malá, šikovná, sympatická, srdce bojovnice.

Míra Hýsek. Kategorie juniorů a seniorů do 70 kg a BRH. Účastník ME 2000, 2001, MS 2001. Mistr ČR kata týmů dorostenců 1999. Mistr ČR kumite BRH juniorů 2000, kde ve finále porazil reprezentanta ČR z Baníku Havířov Jiřího Junka. Jeho vzorem je zřetelně legendární Francouz Christophe Pinna. Pozoroval jsem Míru na několika NP a mistrovstvích. Jeho rychlost, načasování, vzdálenosti útoku a použití technik nohou dosáhlo evropské úrovně. Jeho vystoupení na MČR 2001 patřilo jednoznačně k nejatraktivnějším i když zde nedosáhl na nejvyšší titul. Dokázal několikrát velmi úspěšně kontrovat útok soupeře technikami ura-mawaši-geri a ushiro-mawaši-geri (prostě český Pinna). Provedení bylo tak rychlé a přesné, že rozhodčí zírali jako omámení, nebyli schopni reagovat (záznamy videa)! Nakonec Míra tento eliminační zápas stejně vyhrál, jenom to musel předvést pomaleji a jednodušeji.

Petr Zoubek, účastník ME 2001, MS 2001. Petr vyrostl ve velkou hvězdu roku 2000 a 2001 (dvojnásobný mistr republiky juniorů do 80 kg a BRH, seniorů do 80 kg 2001, vítěz Bohemia Cupu 2000). Exceloval zejména útoky na tělo s podmetovými technikami. Za vše můžeme citovat ze zprávy zpravodaje 1/2001 z NP juniorů z října 2000: „... především prezentovat Petra Zoubka, který vyhrál

nejen svoji velice těžkou kategorií, ale i BRH. Jeho výkon na evropské úrovni byl nezapomenutelným sportovním zážitkem. Některé reflexní a intuitivní řešení situací se již vymykaly fyzikálním zákonům a prezentovaly mistrovské předvedení předvídatosti. Na videu by to byly ukázkové instruktážní zápasy. Vidět členy reprezentace ČR, jak odchází ještě před limitem deklasování z placu, nebo po limitu, ale fyzicky zcela vyčerpání (a poražení), stojí opravdu za to.“

Petr Beníšek. Účastník ME 2000 (tým mužů), první místo v kumite světové hry policie Švédsko 1999, mistr ČR seniorů kumite BRH 2001. Petr Beníšek je další z řady reprezentace ToJeKa (i když se zviditelňoval též vlastním seskupením S.W.A.T.), který dovedl předvádět moderní, divácky velmi atraktivní zápasy. Měl někdy trochu smůlu na rozhodčí a možná tak trochu paradoxně na vlastní profesní zátěž. Jako tehdejší aktivní člen zásahovky byly jeho techniky vždy více reálné. Před cestou na samý vrchol ho potkávaly překážky v podobě zranění sebe i soupeřů. Své schopnosti prokázal i na následné klubové soutěži Tameshi-wari 2001 v přerážení materiálů, kde zvítězil bezkonkurenčně rozdílem celé třídy. Jeho údery připomínaly více exploze výbušniny s rozletem materiálu do všech stran včetně rozvalení podloží. V roce 2001 se tedy dočkal s plnou parádou, když ve finále porazil akademického mistra světa Jana Tučka (pozdějšího mistra světa WKC) 2:0.

Jiří Šír. Mistr republiky JKA 1998, mistr ČR seniorů kumite do 70 kg 2001, druhé místo Scandinavian Open 2000 v kumite kategorie BRH. Jirka byl výrazný inteligentní talent od samého počátku. Jako první se přiblížil k celkovému rychlému modernímu pojetí sportovního zápasu a ukazoval, že vrcholové soutěže mu doslova sedí a motivují ho. V listopadu 1998, kdy jsme se teprve rozjížděli, již svedl na Bohemia Cupu v Praze rovnocenný zápas s vicemistrem světa J. Gažem, který sice nakonec prohrál, ale ještě 30 vteřin před koncem vedl o jeden ippon. Na MČR seniorů 2001 již vlétl jako uragán. Stanislava Modráčka z Kopřivnice (několikanásobného mistra republiky) smetl 8:0 a ve finále Dvořáka 7:3. Nikdy se nebál mířit na vrchol. Jeho záběr je širší. Začal se angažovat jako licencovaný rozhodčí i na republikové úrovni a vypomáhal později jako instruktor na letních táborech karate.

Ivan Trávníček. Mistr republiky kata týmů dorostenců 1999, juniorů do 75 kg 2001, vítěz North Bohemie a celé řady národních pohárů. To, co ho na zápasišti odlišovalo od ostatních a bylo pro něj charakteristické (a mě zaujalo), byly jeho neuvěřitelné intuitivní úhybné manévry stranou před útoky soupeřů, kterými se dostával i za jejich záda.

Produkt: etika a etiketa karate

Vezmeme to trochu z jiné stránky. Samozřejmě, není to jen o vzorech. Produktem je zde celý systém karate s jeho etikou a etiketou, vzájemnou úctou mezi sebou, k učitelům, ke starším. Tradiční etika a etiketa karate byla (a je) v klubu samozřejmě vyžadována beze zbytku. Ale všiml jsem si rozdílu mezi pojetím svazu JKA a klubů WKF. JKA zůstalo na mnohem tradičnějších základech a přísná realizace etiky a etikety karate je vedle vlastního bojového umění do jisté míry jedním z cílů. Ještě blíže ke kořenům je seskupení „Tradičního karate“. Podrobnější úvaha není tématem tohoto příspěvku. U ToJeKa s více sportovním zaměřením se stalo dodržování etiky a etikety karate především efektivním prostředkem výcviku. Ale je potřeba je neustále udržovat. Odměnou dlouhodobým cvičencům je po skončení sportovní kariéry zpravidla zvýšená fyzická, ale i psychická odolnost před překážkami běžného života.

Epizoda: na mistrovství republiky mládeže 2001 v Brně, kde jsme byli již leader soutěže, jsem si coby jeden z doprovodů soutěžících všiml našeho účastníka z kategorie starších žáků. Již byl vyřazen, tak se převlékl do „civilu“ (kalthoty, svetr), ale svou nominační účast si náležitě užíval. Chodil za kamarády k zápasistům po hale a po tatami, obut do těžkých pohor s hrubým vzorkem. Okamžitě jsem k němu

zamířil. „Poslyš, na slovíčko. Vidiš tamhle toho vousatého pána v bílé košili a slavnostním obleku? To je pan Svoboda, ekonom celého svazu, bohatý pán a držitel mistrovského stupně. Jenom to jeho kvádro stojí možná padesát tisíc. Kdyby tu chodil v botách, nikdo by ani necekl. A vidíš, je zutý a chodí tu jen v ponožkách. To je úcta ke karate. Co jsi ty, že si tu dovolíš chodit po tatami ve venkovních terénních botách?“ Zatvářil se dotčeně. „Tak já se tedy dojdou zout, když jinak nedáte.“ „NE, zuješ se tady a hned!“ Překvapil mě jeho zřetelný projev vnitřního nesouhlasu s mým příkazem, přestože jsem ho před přechodem do závodního oddílu také občas trénoval. Zalezl uraženě bos do hlediště a již se odtud do konce soutěže nehnul. Já zahlédl spokojené výrazy organizátorů.

Stará garda aneb srdce jako kníže Rohan musíš mít!

Jednu věc slovenský trenér Ján Longa Jirkovi svým způsobem záviděl, na našem klubu obdivoval a jak přiznal, sám neměl. Existenci staré generace karatistů, kteří stále poctivě chodili cvičit a zúčastňovali se soustředění a mimosportovních akcí ToJeKa. S některými jsem obrážel krajskou ligu družstev před cca 35 lety do roku 1990 při své krátké sportovní kariéře. Byli jsme starší generace, s karate začali pozdě. V klubu shovívavě tolerovaná „druhá liga“, výkonnostně na úrovni kraje. O to více tato generace žila ideály původního karate, schopna i po skončení sportovní kariéry cvičit dále a vytrvat. Zatímco vrcholoví sportovní karate-ka po skončení sportovní kariéry zmizeli většinou nenávratně ve víru života a dějin, tato „stará“ generace pokračovala vytrvale ve svém cvičení na půdě TJ karate v základním oddíle dospělých. Někteří proluli s oddílem Sokol ČB, kde působil zakladatel oddílu TJ Karate, legenda Ing. Václav Liška.

Časem se svou vytrvalostí propracovali také k mistrovským stupňům. Vybudovali si určitou mentální nezávislost a samostatnost.

Aktivitou mezi nimi vynikal náš doktor Věnceslav Černý, jako dlouholetý trenér odloučené základny v Borovanech a na své chalupě pořadatel nezapomenutelných soustředění Tameshi-wari v duchu dávných časů. Jeho soustředění nebyla pro sportovní primadony, ty se zúčastňovaly zpravidla jen jednou. Tam se při nestandardních disciplínách v nestandardním prostředí v nestandardních časech (denní i noční disciplíny) doslova „kalila ocel“. Samozřejmě ve spojení i se společenskou částí akce. Zde se žilo volně a nezávisle s úctou k tradici karate, možná v českém pojetí, ale o to více opravdově. Zde jsou skutečná srdce knížete Rohana, bez ohledu na možné shovívavé úsměvy sportovní elity. K Slávovi Černému si dovoluji připojit jména jako je Honza Proll, Láďa Rolant, Honza Jindra, Honza Kaňka, Láďa Bercha, Vašek Plecer a další řada nejmenovaných. Zástupcům této generace (a zároveň elitnímu seskupení CBK) stálo například za to přijet přes celou republiku a půl Slovenska na návštěvu na závěrečný slavnostní večer letního soustředění s Jánem Longou do Bánskeho Studence (r. 2000), zapojit se a druhý den jet s ostatními zpět.

Zatímco v letech sportovního útlumu mělo toto propojení se stárnoucí generací větší viditelnost, v čase vrcholových sportovních úspěchů ustoupilo do pozadí. Sláva Černý to s lítostí konstatoval ve Zpravodaji v roce 2001.

Vyhoření.

V roce 2001 jsem byl již opravdu vyčerpán a unaven. Práce mě sice naplňovala a výsledky přinášely radost, ale cítil jsem blížící se krizi. Činnost v klubu výrazně potlačila mé vlastní existenční aktivity a s tím i rodinné příjmy. Finanční odměny tyto ztráty nenahrazovaly. Ale tomu jsem nevěnoval pozornost, náklady na rodinu začala více táhnout manželka. Potom přišlo několik událostí, které mě přinutili rázně přehodnotit situaci. Předně třetí náborový kurz v řadě byl asi nejhorší, co se týče naladění dětí na karate. Jakoby předchozí kurzy vyčerpaly kvalitní zájemce. Udržet disciplínu pouze formou přívětivějšího přístupu vyžadovalo hodně energie, kterou jsem již neměl. Také na trénincích dalšího oddílu jsem zjistil, že již začínám na dětské svěřence někdy neadekvátně rozzlobeně křičet. Zatím se mi to dařilo hned obracet do legrace a smíchu, ale jak dlouho? Psychicky jsem odpočíval na tréninku mého nejpokročilejšího oddílu (čekatelé do závodního oddílu), který fungoval jako hodinky. Na jaře 2001 jsem si na tréninku mého nevyspělejšího oddílu mládeže „vyvalil“ při předvádění katy Jion koleno. To bylo jasné znamení fyzického vyčerpání. Na tři měsíce vyřazen. Poslední kapka byla cesta na koncert Vanessy May do Prahy v prosinci 2001. Vezl jsem jako řidič ve VW transportéru asi 6 účastníků a Jirka jel se svým autem předem. Zácpa v Praze, Jirka již na místě, volal mi, kde jsem. Během krátkého rozhovoru od něj zazněla nějaká výtka a já jsem se na něj najednou rozeřval vztekle do telefonu, již ani nevím co. Překvapené mlčení od Jirky, tísnivé ticho v autě od ostatních. Věděl jsem, že to je špatně. Poslední dobou mi na Jirkovi začaly vadit malichernosti v jeho chování a latentní napětí mezi námi pomalu narůstalo. Bylo mi jasné, že přestávám být pro klub přínosem. Bez energie, vyhořelý, s nebezpečím hájení si své pozice na úkor ostatních. Po novém roce jsem oznámil Jirkovi pevný záměr své rezignace na všechny činnosti a funkce v klubu. Musím si odpočinout. Jirka tomu rozuměl, také to tak vnímal. Napsal jsem manuál pro svého nástupce (nástupkyni) ve funkci hospodáře a ekonoma oddílu, předal oddíly dětí, vydal ještě tři zpravodaje za rok 2002 (poslední rozlučkový), absolvoval jako organizátor a instruktor svůj poslední letní tábor karate dětí a s ulehčením jsem se pozvolna přátelsky loučil. Žádné práskání dveřmi. Nelitoval jsem nikdy ani vteřinu z celého pětiletého období. Ta jízda rozhodně stála za to. A naše přátelství s Jirkou přetrvalo dodnes.

Podařilo se klubu dostat kvalitou na špičkovou úroveň. Rozhodně ne amatérským způsobem. Ale na finančně plně profesionální organizaci jsme nebyli mentálně zralí. Dělali jsme to příliš srdcem, ne pro peníze. Tento posun čekal až další generaci. To se myslím podařilo. A to mě a Jirku asi těší nejvíce. Že se to jeho pozvolným odchodem a předáváním nerozpadlo (častý případ organizací vedených silným jedincem). Další generace převzala žezlo, organizačně to udržela a dostala na vyšší modernější úroveň.

Jirka mě nechal asi dva roky odpočinout a pak mě povolal do Jihočeského svazu karate na funkci ekonoma. Čekal mě stejný úkol, jako u klubu TJ karate. Dát na stav hospodaření svazu. Vydržel jsem již jen dva roky a pak také požádal o uvolnění. Ale ty dva roky byly se stejným zápalem a naplno. Myslím, že jsem uspěl, ale to je již jiná kapitola.

Na závěr otázky: Co mi to přineslo? Hodně! Jirka mě naučil mířit na vrchol. Nespokojit se s nižšími patry. A co na to naše rodiny, naše ženy? Samozřejmě trpěly s trpělivostí světíc.

Epilog.

Po mnoha dalších letech vedení TJ Karate předal postupně Jirka vedení mladší generaci (<http://www.tjkaratecb.cz/>). Ve vedení klubu nyní pokračuje rodinné spojení Míry Hýska s Dominikou Faktorovou – Hýskovou. Klub patří i nadále mezi nejúspěšnější kluby republiky. O moderním pojetí vedle propracovaného systému sportovní přípravy od nejmenších dětí se zapojením rodičů vypovídá i existence rehabilitačního střediska a možnost individuálního koučování. V trenérských a asistenčních kádrech můžeme vedle nových jmen a tváří zaznamenat jména z tehdejší doby: Zuzana Linhartová, Tereza Zelendová, Tomáš Hermann, Václav Plecer st., Dagmar Čiháková, Lucie Janouchová, donedávna Lucie Veithová (nyní již samostatná koučka). Historicky prošla trenérskými kádry nebo instruktory na letních soustředěních řada dalších jmen z tehdejší doby.

Petr Beníšek, jeden z nejvšestrannějších závodníků té doby, využil své schopnosti atraktivního vedení tréninků a sebe prezentace k založení úspěšného a moderního Fight Clubu České Budějovice (<https://www.fight-club.cz/>). Zde můžeme mezi instruktory také nalézt některá známá jména TojeKa z té doby, jako Moniku Vojtovou a také Lucii Janouchovou.

Ať se všem opravdu daří.

tzv. redakce